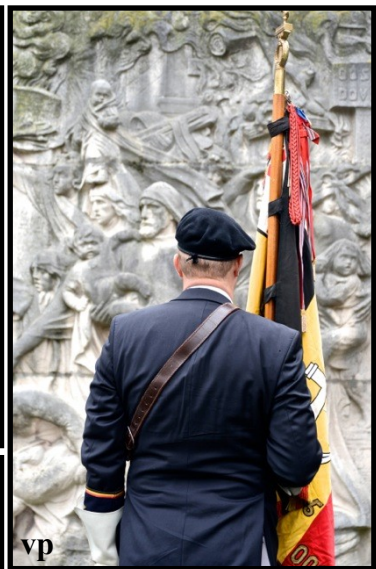

*Foto's cover, achterflap en binnenzijden
van V. Prinzie (vp) & D. Beirens (db) tenzij anders vermeld*

THE ENGLISH CHURCH OSTEND
An International Anglican Church

DIOCESE IN EUROPE
THE CHURCH OF ENGLAND

Holy Communion
Sundays: 10.30 a.m.

Weekly Study
Mondays: 6.00 p.m.

We welcome everyone!
Visit us at: www.theenglishchurch.com

Chaplain
The Reverend Canon Augustine Nwaekwe
Tel: +32 (0)499 70 72 65

db

OPROEP: bezorg je mailadres aan onze secretaris, zodat je bij wijzigingen inzake de activiteiten asap verwittigd kunt worden: luc.vanspeybroeck@telenet.be

IN DIT NUMMER

04	Voorwoord	Marc Loy
05	Mededelingen, lidmaatschap & activiteiten 2021-'22	Redactie
12	Gelezen & gehoord & opgemerkt	Redactie
20	De Vansevenants, bekende confiseurs in Oostende ...	Dirk Beirens
32	Miserie in Zandvoorde-bij-Oostende 2	Fré Vanhooren
35	De wonderlijke voyage 1721-1722 van De Febure	Dirk Beirens

STEUNENDE LEDEN 2022

Asseloos Christian
Beirens-Ghesquière Martha
Bracke-Defever Mia & Paul
Comeyne Boudewijn
Degelin-Selis
De Vriendt Wouter
Francier J.-Deman
François-Merlevede
Geldhof Ronny
Glorieux Lucas
Hadermann-Savoir
Hubrechtsen Freddy
Leeuwerck Marcel
Mares E.-Sorel H.
Metsu Dirk
Pennynck Stefaan

Prinzie-Vandenbroucke
Reynders Stefaan bvba
Samyn Jean Pierre
Schaubacher D.-Taes M.
Seys Jan
Slabbinck Bart
Storme Annie
Taes Danielle
Van Dooren-Vertruyen
Van Duyvenboden- Stubbe
Vanhoucke-Meeschaert
Vansevenant R.-Vangrunderbeek H.
Verborgh Johan
Werbrouck Rita
Wilmet Marcel
Wybouw C.-Lammaing G.

Gestart

In deze luwe, door omikron gestuurde winterperiode bleef ons blad (en de opgegeven mailadressen ...) hét medium tot contact met gidsen en leden. De wintermaanden zijn op zich al niet druk inzake gepresterde gidsbeurten en de pandemie drukte het aantal aanvragen nog gevoelig naar omlaag.

Maar daarom is er nog niet stilgezeten. Er waren vooreerst de vier drukgevolgde onlinelezingen van ca. één uur op woensdagavond tijdens de maanden december en januari. Vlot geregisseerd door collega Hilde Veulemans kwamen achtereenvolgens *Maritieme monumenten aan onze kust*, *Oostende onder water*, *de Alseblieftmeisjes* en *zichtkaarten Oostende 1890 -1899* op een of ander digitaal gestuurd huisscherm.

Ondertussen zetten een viertal collega's van een vrij recent aangetreden generatie gidsen een Valentijnwandeling door de binnenstad op onder het motto *Liefde met zeezout*. Je leest er meer over verder in dit nummer.

Ook het *jaarboek 2021* over de West-Vlaamse glazenier Roderburg belandde in je bus of ligt nog in het kantoor van Azuriet Reizen (Van Iseghemlaan 108) op zijn abonnees te wachten.

De Cultuurdienst van de stad doet op 5 en 6 februari e.k. op onze gidsenkring een beroep bij het openingsweekend van het volledig opgefreste Stadsmuseum in de Langestraat om er de bezoekers wegwijs te maken.

Onder het thema *Erfgoeddag maakt schoolduikt Erfgoeddag* op 24 april in het rijke Oostendse schoolleven en -verleden. Onze kring verleent naar trouwe gewoonte zijn medewerking.

De verenigde virussen verhinderden ook al twee jaar op rij onze, in alle betekenissen, gesmaakte nieuwjaarsreceptie. Dit jaar voeren we deze geapprecieerde reünie niet af maar krijgt hij een nieuwe alternatieve invulling op een gunstiger tijdstip als *voorjaars- of zomerreceptie*.

Momenteel wordt er ook hard gewerkt aan een geüpdatete, aantrekkelijke en gebruiksvriendelijke website.

En dan moet het gidsen nog beginnen...

Voorzitter Marc Loy

Driemaandelijks blad van de Oostendse

GIDSENKRING LANGE NELLE vzw.
34ste jaargang
Nummer 1
Januari - februari - maart 2022

Colofon

Voorzitter: Marc Loy

Verantwoordelijke uitgever
Marc Loy
Albert I - Promenade 3 / 21
8400 Oostende

Eindredactie, vormgeving en correspondentie
Dirk Beirens
dirkbeirens@telenet.be

De medewerkers aan dit blad zijn zelf
verantwoordelijk voor de door hen
getekende bijdragen.

Overname van artikels/bijdragen **zonder
uitdrukkelijke copyrightvermelding**
mag mits bronvermelding.

Dispatching:
Tel. 059 80 73 81
e-mail: info@oostendeahoy.be

Rekeningnummer:
Gidsenkring Lange Nelle vzw
BE91 3800 0491 8476

Lid wordt u voor 20€ per jaar.
Buitenland: 25€
Gezinskaart: 25€ (2 gezinsleden)
Steunend lid: vanaf 30€ (2 gezinsleden)

Website: www.oostendeahoy.be

Gidsenlokaal: Spaans Huisje
Christinastraat, 67 Oostende

HET LN-BESTUUR ZIET ER SEDERT DECEMBER 2021 ALS VOLGT UIT.

- 1 Voorzitter = Marc Loy**
- 2 Ondervoorzitter = Piet Daman**
- 3 Secretaris & huishouder = Luc Vanspeybroeck**
- 4 Penningmeester & verantwoordelijke digitale zaken = Dirk Laga**
- 5 Coördinator gidsbeurten, gidsendata & dispatching = Etienne Pitteljon**
- 6 Verslaggeefster = Muriel Beuselink**
- 7 Afgevaardigde Cultuurraad + Facebook-opvolger = Hilde Veulemans**
- 8 Archivaris = Martine Quaegebeur**
- 9 Redacteur gidsenblad & mentorencoördinator = Dirk Beirens**

Wulk

in het doolhof van mijn gangen
zit de ruis van de zee gevangen

hou mij aan je oor en luister
naar het gefluister in mijn huis
de trap in mij die wentelt en draait
laat golven bruisen waar de wind
wervelend over waait

hoog in mijn toren
kan je meerminkoren
die zingen over blij beminnen
en zachte liefde horen

hou mij aan je oor en luister
naar het gefluister van de zee
hou mij aan je oor, dan suist er
door mijn holle huis
het geruis en gebruis
van de zee

Stefaan Pennynck

Find us on:
facebook®

Ons bestuurslid Hilde doet er alles aan om info over onze gidsenkring via het bekende medium Facebook te verspreiden. Graag eens bekijken en liken uiteraard > **gidsenkring lange nelle vzw**

GIDSENBLOED OP WEBSITE

Drie jaargangen (2017, 2018 & 2019) van het gidsenblad staan op onze website dank zij Joris Surmont > LINK: <https://gidsenkringoostende.be/archieven.html>

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) of General Data Protection Regulation (GDPR)

De Oostendse Gidsenkring 'Lange Nelle' verklaart zich te houden aan de regelgeving van de AVG. De gegevens van de aangenomen leden worden alleen gebruikt voor briefwisseling en adressering inzake het ledenblad en het mailadres inzake wijzigingen na inschrijving op een of andere activiteit. Niets wordt aan derden doorgegeven. De persoonlijke gegevens van de gewone leden/gidsen in de database van de dispatching zijn beveiligd. (update augustus 2021)

LIDMAATSCHAP 2022

Het lidmaatschap **2022 gaat in op 1 januari 2022** en houdt in: ons driemaandelijks gidsenblad met activiteitenkalender, wetenswaardigheden, luchtige en wetenschappelijke bijdragen en deelname (gratis of tegen verminderde prijs) aan onze voordrachten, bezoeken, wandelingen en uitstappen. **Als exclusief extraatje krijg je het waardevolle jaarboek 2022.**

Het lidmaatschap voor 2022 hebben we moeten verhogen:

- gewoon lid: 20 euro (buitenland 25 euro);
- gezinskaart: 25 euro (2 gezinsleden);
- steunend lid: vanaf 30 euro (2 gezinsleden).

Bij overschrijving vermelden: naam + lidgeld 2022

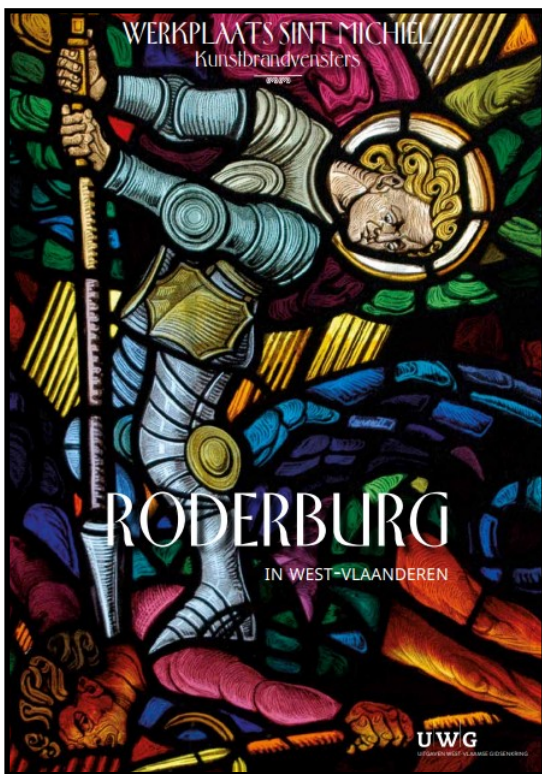
Wie nog niet overschreef, vindt ingesloten 'n overschrijvingsform.

De bijdrage kan overgeschreven worden op rekening **BE91 3800 0491 8476** van Gidsenkring Lange Nelle Oostende vzw, Christinastraat 67 in 8400 Oostende. Als het leveringsadres verschilt van het adres van de opdrachtgever, wil dit adres vermelden in de mededeling.

Het bestuur dankt je alvast voor je trouw, belangstelling en steun.

JAARBOEK 2021 voor de leden die lid waren in 2021

De 25ste uitgave van de Koninklijke West-Vlaamse Gidsenkring vzw., een samenwerkingsverband van 9 lokale afdelingen: Brugge, Ieper-Poperinge, Kortrijk, Menen-Wevelgem, Oostende, Roeselare, Tielt, Waregem en Westhoek.

Leden die het jaarboek niet gebust kregen, kunnen op vertoon van hun lidmaatschapskaart 2021 of andere legitimatie, dit jaarboek ophalen bij

Azuriet Reizen

Van Iseghemlaan 108 - 8400 Oostende

Het boek kan ook, mits voorafbetaling van €5, op rekeningnummer **BE91 3800 0491 8476** t.n.v. Gidsenkring Lange Nelle vzw, met vermelding "Jaarboek 2021" opgestuurd worden aan de 2021-leden.

Extra exemplaren, prijs 10 euro (exclusief verzending) kunnen besteld worden bij Etienne Pitteljon via etienne.pitteljon@skynet.be

Liefde met zeezout

een wandeling met Liefde gevormd

SAMENSTELLING DOOR DE VERNIEUWINGSWERKGROEP BINNEN 'LANGE NELLE'
bestaande uit Hilde Veulemans, Danny Hendrickx, Dirk Wanzele & Luc Vanspeybroeck.

De Oostendse Gidsenkring 'Lange Nelle' organiseert voor het brede publiek in februari een VALENTIJNWANDELING door de binnenstad onder het thema 'Liefde met zeezout'.

Een Valentijnwandeling gaat natuurlijk over het beleven van de liefde in Oostende: zoete of bittere liefde. Liefde kan verwoestend zijn zoals de zee, of vurig of platonisch, wulps of hartverslindend... Ze is van alle tijden en vormen, gaat door de maag en heeft een smaak.

Oostende zelf is een stad om verliefd op te worden. Velen vinden er op jonge leeftijd een vakantielief, strand- of kalverliefde. Diverse plaatsen in het centrum van de stad hebben een link naar (met zeezout) gekruide verhalen over maîtresses, afrodisiaca, lingerie, koninklijke liefdes, maîtresses, de vroegere rosse buurt in de stad en nog veel meer.

De wandeling is 2,5 kilometer lang en begint met een zoethoudertje. Na anderhalf uur sluit je af met een glaasje bubbels en een Oostendse oester.

Oostende heeft vele adresjes om je met een lekkere maaltijd of met een drankje over te geven aan de Liefdesgod. Eventueel vind je 'Un bel hôtel pour toi et ton épouse'.

VOOR GROEPEN DIE GRAAG RESERVEREN MAAR OP ANDERE DATA DAN HIER
VERMELD, MAIL/BEL NAAR info@oostendeahoy.be / 059 80 73 81

PRAKTISCH

**Je schrijft in via Toerisme Oostende :
telefonisch op 059 70 11 99 of op de website
www.visitoostende.be waar je voor de wandeling klikt op de
rubriek 'vier de liefde in Oostende' en dan opnieuw door-
scrollt naar de wandeling 'Liefde met zeezout' om zo recht-
streeks je ticket te boeken op gewenste datum en uur.**

De prijs bedraagt €10 p.p. (kinderen -12 gratis)

Mogelijke data in februari 2022

zaterdag 5 feb om 16:00 - zondag 6 feb 2022 10:00 - zaterdag 12 feb om 16:00 -
zondag 13 feb om 10:00 - maandag 14 feb om 18:00 - zaterdag 19 feb om 16:00
zondag 20 feb om 10:00 - vrijdag 25 feb om 18:00 - zaterdag 26 feb om 16:00 -
zondag 27 feb om 10:00 - maandag 28 feb om 10:00

VRIJDAG 18 FEBRUARI 2022

OOSTENDE IN HISTORISCH PERSPECTIEF deel 1

GEÏLLUSTREERDE LEZING DOOR FRANK GOEMINNE

Frank brengt ons het verhaal van Oostende van vóór 1266-1267, dus vóór de vissersplaats stad werd en de periode erna. Ook het verband van Oostende met het Brugse Vrije en Woutermansambacht wordt verduidelijkt. Onder wiens bevoegdheid werd de stad bestuurd; hoe was de stad ingedeeld en begrensd; wat weten we over het sociaal weefsel?

Kortom welke gegevens halen we uit het rijksarchief inzake Oostende? Algemeen bekend is dat het Oostendse archief nagenoeg volledig vernietigd werd door brand einde mei 1940. Een verschrikkelijke lacune voor

het historisch onderzoek.

Om het verhaal gemakkelijk te kunnen volgen, krijgt elke deelnemer vooraf een plan van Oostende met genummerde waardevolle plaatsen.

Oostende en omgeving
kaart van Deventer
+-1562

Afspraak: 14.30 uur Bistro Toope, Groentemarkt 11, 8400 Oostende
Zaal op de eerste verdieping, toegang achteraan rechts gelijkvloers

Lezing met korte pauze - Leden: gratis & niet-leden: € 3

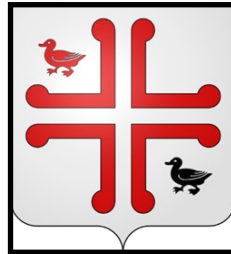
Inschrijven (liefst 8 dagen op voorhand) bij secretaris Luc Vanspeybroeck
luc.vanspeybroeck@telenet.be / tel. 0472 040 804

WE WETEN NIET HOE DE PANDEMIE ZAL EVOLUEREN. ER IS ALTIJD DE KANS DAT WE EEN ACTIVITEIT MOETEN AFGELASTEN. DAAROM IS HET BELANGRIJK DAT JE BIJ JE INSCHRIJVING JE MAILADRES OPGEEFT, MOCHT JE TELEFONISCH INSCHRIJVEN. DE ZAAL WORDT ALS NODIG CORONAPROOF INGERICHT.

VRIJDAG 11 MAART 2022

**DORPSWANDELING BREDENE
MET PROEVERIJ IN BROUWERIJ 'BETSY'**

GEGIDSTE WANDELING DOOR FRANK GOEMINNE

Frank steekt van wal met het ontstaan van Bredene aan de Sint-Rikierskerk. Vervolgens maken we kennis met de Bredense street art-gevelschilderijen. Onderweg door de gemeente verstrooit Frank ons met een aantal historische en gemeentelijke weetjes, waarbij zeker de situationele omstandigheden tijdens het Beleg van Oostende aan bod komen. We sluiten af met een bezoek aan brouwerij "Betsy" waar de deelnemers na de verduidelijkende uitleg vier bierproevers aangeboden worden.

GEZIEN HET BUITENGEWONE KARAKTER VAN DEZE WANDELING, REKENEN WE EROP DAT WIE ZICH INSCHRIJFT OOK ECHT KOMT!

Afspraak: om 15.30 uur aan de Sint-Rikierskerk, Kerkstraat, Bredene.

Om 17.00 uur bezoek Brouwerij Betsy, Duinenstraat 47, Bredene.

Leden: gratis wandeling + €7 bierproeverij ter plaatse af te rekenen & niet-leden: €10 - MAXIMUM 20 DEELNEMERS

**Inschrijven (liefst 8 dagen op voorhand) bij secretaris Luc Vanspeybroeck
luc.vanspeybroeck@telenet.be / tel. 0472 040 804**

WE WETEN NIET HOE DE PANDEMIE ZAL EVOLUEREN. ER IS ALTIJD DE KANS DAT WE EEN ACTIVITEIT MOETEN AFGELASTEN. DAAROM IS HET BELANGRIJK DAT JE BIJ JE INSCHRIJVING JE MAILADRES OPGEEFT, MOCHT JE TELEFONISCH INSCHRIJVEN. DE ACTIVITEIT VERLOOPT ALS NODIG CORONAPROOF.

ZONDAG 10 APRIL 2022

(VERNIEUWDE) MARKANTE VROUWENWANDELING

GEDIDSTE WANDELING DOOR PATRICIA VERIS & DIRK BEIRENS

Wist je dat ... de Belgische vrouwen (met uitzondering van prostituees) **in 1920 gemeentelijk stemrecht kregen, maar pas in 1948** -in de kiespropaganda ging het alleen over hun rol als huisvrouw, echtgenote en moeder: 'vrouw aan de haard'- mochten stemmen voor het parlement en de provincieraad? Ze waren wel op alle niveaus verkiesbaar. Marie Spaak-Janson, die in 1921 de eerste vrouwelijke senator werd, kon dus zelf niet stemmen voor het parlement. In 1965 werd Marguerite De Rie-maecker-Legot de eerste vrouwelijke minister, met gezin en huisvesting als bevoegdheden. **In de Canvas -reeks Meer vrouw op straat** liet Sofie Lemaire ons kennismaken met bijzondere vrouwen uit de recente en minder recente geschiedenis. Zo wil ze die vrouwen een gezicht geven en hopelijk ook een eigen straat of plein in hun stad of gemeente. De actie was een succes. Ook Oostende koos recent voor enkele pleinen de naam van een vrouw.

Wist je dat er in 2018 in Oostende 773 straatnamen waren waarvan 31 met vrouwennamen en 145 met mannennamen (niet alle beroepsnamen opgenomen) > Straatnamen Oostende = 4% vrouwennamen & 19% mannennamen. Een inhaalbeweging is vanzelfsprekend.

Vrouwen worden nog steeds niet gelijkberechtigd als mannen ... **maar de wandeling wordt geen kommer-en-kwel gebeuren.** We focussen op markante vrouwen die om een of andere reden een (diepe) indruk in of over Oostende nagelaten hebben of daar nog mee bezig zijn.

Bevlogen eregids **Rita Werbrouck** (ook als gids met pensioen) ontwierp de wandeling jaren geleden. Heel wat groepen maakten door haar kennis met zelfbewuste, creatieve, koninklijke, kunstzinnige, intelligente, taalvaardige, warme en doelgerichte vrouwelijke personaliteiten uit en in Oostende. Uiteraard hebben we voor de wandeling een selectie gemaakt uit allerlei maatschappelijke domeinen zoals visserij, politiek, dynastie, sport, religie, beroepsgroepen, brede cultuur, maar ook iconische beelden komen aan bod. En misschien ken jij wel een vrouw die we zeker in de wandeling moeten opnemen; zeker zeggen.

Afspraak: om 10.30 uur aan de hoofdingang van het spoorwegstation

Duur 2 uur, einde omgeving stadhuis.

Leden: gratis & niet-leden: €3 - MAXIMUM 20 DEELNEMERS

**Inschrijven (lieft 8 dagen op voorhand) bij secretaris Luc Vanspeybroeck
luc.vanspeybroeck@telenet.be / tel. 0472 040 804**

WE WETEN NIET HOE DE PANDEMIE ZAL EVOLUEREN. ER IS ALTIJD DE KANS DAT WE EEN ACTIVITEIT MOETEN AFGELASTEN. DAAROM IS HET BELANGRIJK DAT JE BIJ JE INSCHRIJVING JE MAILADRES OPGEEFT, MOCHT JE TELEFONISCH INSCHRIJVEN. DE ACTIVITEIT VERLOOPT ALS NODIG CORONAPROOF.

ZATERDAG 14 MEI 2022

**STRUINEN IN & OM DE DUINEN
VAN DE OOSTEROEVER**

GEGIDSTE WANDELING DOOR DIRK LAGA

Vanaf de grens met Bredene tot aan de havengeul van Oostende is de duinenstrook een gebied dat deel uitmaakt van het 'VEN* en vogelrichtlijngebied' met andere woorden het is een natuurgebied. De bescherming van dit gebied vindt zijn oorsprong in de compenserende maatregelen getroffen naar aanleiding van de laatste uitbouw van de Haven van Zeebrugge in de vorige eeuw.

Tijdens de wandeling vertelt de gids wat geschiedenis en gaat hij/zij ook dieper in op de aanwezige flora en wat die betekent in het grote geheel. Op de Oosteroever vinden we naast de vele restanten van militaire bouwwerken immers een aanbod van meer dan 90 florale soorten. Met de vraag "Wat kan je ermee doen?" doelen we op het nuttige aan het aangename paren. We hebben oog voor de al dan niet subtiele ingrepen van de mens in dit gebied en de gevolgen ervan. Uiteraard komt de rol die de duinen hebben voor de kustverdediging aan bod. We besteden ook aandacht aan de toekomstverwachtingen voor en de toekomstige ingrepen in dit gebied.

Foto's Dirk Laga: 1 Duindoornbessen 2 Rozenmosgal 3 Zeewinde 4 Sint-Jacobsrups

*VEN = Vlaams Ecologisch Netwerk

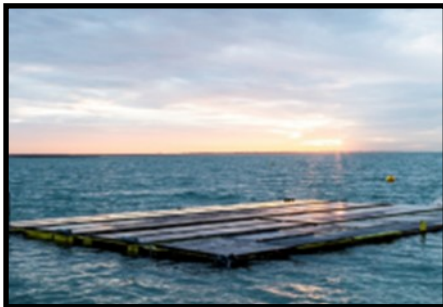
**Afspraak: om 10.00 uur aan de ingang van het Fort Napoleon, Vuurtorenweg 13 Oostende; einde voorzien omstreeks 12 uur.
Leden: gratis + niet-leden: €3- MAXIMUM 20 DEELNEMERS
Inschrijven (liefst 8 dagen op voorhand) bij secretaris Luc Vanspeybroeck
luc.vanspeybroeck@telenet.be / tel. 0472 040 804**

WE WETEN NIET HOE DE PANDEMIE ZAL EVOLUEREN. ER IS ALTIJD DE KANS DAT WE EEN ACTIVITEIT MOETEN AFGELASTEN. DAAROM IS HET BELANGRIJK DAT JE BIJ JE INSCHRIJVING JE MAILADRES OPGEEFT, MOCHT JE TELEFONISCH INSCHRIJVEN. DE ACTIVITEIT VERLOOPT ALS NODIG CORONAPROOF.

ZOVEEL REDENEN OM TE VERHUIZEN NAAR OOSTENDE

Danslerares Cindy Barbarin in 2015 verhuist naar Oostende: “Na 18 jaar Gent terug naar haar geboortestad in een belle-époquehuis in de Frans Musinstraat (Hippodroomwijk) (...) In Gent moest je je echt verplaatsen voor een uitstap, hier zijn we op wandelafstand van het Bosje en de zee. Het rijkere cultuurleven van Gent vangt CC De Grote Post deels op. (...) Ik zie veel parallellen tussen Oostendenaars en Gentenaars: dat rebelse en de mentaliteit ‘je kan echt jezelf zijn, een beetje alternatief’.”
In: **Krant van West-Vlaanderen, HH, 17.03.2017 blz.8**

BLUE ACCELERATOR VERWELKOMT DRIJ- VEND ZONNEPARK

Het Nederlandse bedrijf Oceans of Energy maakt gebruik van onze testinfrastructuur van de **Blue Accelerator** (n.v.d.r.: je weet wel de gele container voor de haveningang RT1, Research Tower) om in 2022 een drijvend zonnepark voor de kust van Oostende te bouwen. Het zou in het najaar operationeel moeten zijn. De locatie bij Blue Accelerator is de perfecte locatie omdat de hoogtechnologische meetapparatuur van het lab alles kan monitoren. Er wordt gemikt op een levering van 3321 MWh te leveren aan het Belgische net of een equivalent aan elektriciteitsvoorziening voor 1000 gezinnen. De technologie rond drijvende zonnepanelen krijgt de laatste tijd heel wat aandacht. Uitdaging is om de systemen resistent te maken aan de verwoestende krachten van de zee, veroorzaakt door golven, stroming of het zout in het water. We brengen ook de mogelijke invloed van een zonnepark op de zee nauwgezet in kaart.

http://pomwvl.be/news/zonnepark_BA

Artwa Pop up Gallery Oosteroever
Victorialaan 20 8400 Oostende

Met Oost-Indische inkt en waterverf schetst Marcel Rouffa een beeld van Oostende. Deze stad wordt getekend door haar verleden en tekent met verve haar toekomst uit. Rouffa bekijkt typische locaties, uitzichten en panorama's die de stad tonen zoals ze nu is, zoals ze was en nog zal evolueren. Oostende is een veilig ankerpunt en een stad in progress. Vergane glorie en nieuwe praal komen samen in deze tekeningen van een stad die steeds verandert, maar ook zichzelf blijft.

Striptekenaar **Marcel Rouffa** leeft en werkt in Oostende. Hij tekende voor de tijdschriften *Kuifje* en *Robbedoes*, werkte voor uitgeverij *De Standaard* en publiceerde diverse werken in het buitenland. Met Oostende getekend zet **Artwa Pop up gallery Oosteroever** een andere Marcel Rouffa in de kijker. Tijdens de pandemie maakte hij zichten en panorama's van een altijd veranderend Oostende, een stad in progressie. Dit resulteerde in een reeks verrassende frisse werken vol spanning en rust. Qua *Quarantisme** kan dit tellen.

Van 12 tot 27 februari 2022, van donderdag tot en met zondag
vrij toegankelijk tussen 14u en 18u.

OOSTENDE GETEKEND

ROUFFA

*Quarantisme : Stroming die ontstaan is tijdens de 2020 pandemie.

PRIJS CULTUURRAAD 2021 VOOR WILLY VERSLUYS (73)

Willy Versluys: initiator, inspirator en conservator van ons maritieme verleden

Willy Versluys (links op de foto aan de loopbrug) stamt uit een Bredense familie van bouwaanemers die tot vandaag deze sector aan onze kust sterk stuurt. Zijn grootvader, August – Gustje – een eeuwling, verbouwde o.a. tijdens het interbellum nog het iconische Hotel du Parc. Broer Freddy en neef Bart zetten nog altijd de familiale bouwwoede voort. Toen pa Kamiel koos voor zakelijke diversificatie en zich ook commercieel in de visserij engageerde, wendde ook Willy de professionele steven: de industrieel ingenieur bouwkunde werd reder. In de voorbije 40 jaar bouwde hij al of niet in associatie een eigen vloot uit, maakte de klassieke ups en downs mee eigen aan de zeevisserij en blijft tot vandaag geloven en ageren om de Vlaamse visserij via nieuwe vistechnieken, vangstsystemen, conserveringsmethodes en alternatieve kweekmethodes van o.a. mosselen en oesters toekomst te geven. Daartoe werkt hij vaak samen met de overheid en wetenschappelijke instellingen.

Wel al vroeger ontloken maar ook parallel met die mercantiele activiteiten en er ook door gevoed blijkt de grote interesse van Willy Versluys voor geschiedenis en inzonderheid de Vlaamse en Oostendse maritieme cultuur en dito verleden. Niet alleen van de visserij maar ook op het vlak van zee- en scheepvaart, van nautische wetenschappen en zeemanstaal, shanty's en maritieme gebruiken en aanverwante ambachten.

Een en ander kristalliseerde zich in de loop van de jaren concreet in het overnemen van het zieltogende 'Het Visserijblad' en het mee inspireren van de jaarlijkse 'Visserijfeesten'. Hij diepte de geschiedenis van de Oostendse kaperij verder uit. Die kennis verwerkte hij tot causerieën en, samen met drie medeauteurs, ook tot een boek over Oostendse 'Gekaapte brieven'. Verder vermelden we het opzetten van een reddingsoperatie om het wrak van de 'Belgica' van Adrien de Gerlache te lichten, de plannen voor een maritiem museum op de Oosteroever, het inleggen van het **garnaalvisserijvaartuig 'Crangon' voor publieksvriendelijke garnaalvaarten**, diverse pogingen om de beschermde Oostendse slipway te redden, net als de 'Siol' het oudste nog bestaande houten vissersvaartuig op de Oostendse werf van August Loy gebouwd. Hij ijverde voor de aankoop door de stad van de O.129 'Amandine', waardoor de laatste Oostendse IJslandvaartvissersvaartuig van de sloop werd gered en uiteindelijk ook tot museumschip opgewaardeerd werd. Historische maritieme artefacten zoals scheepskanonnen, ankers, kruiken... die in zijn visnetten verward raakten, belandden meestal ter restauratie en dus conservering en bestudering bij het VIIZ.

Momenteel werkt hij met onder andere Heistenaar Paul Depaepe aan een boek over het historische Brugse 'Visscherie Privilegie'. Ook zijn enorme privéverzameling boeken en kaarten over de meest diverse maritiem-historische onderwerpen en aanverwante realia mogen hier vermeld worden. Hij is een van de belangrijke en daadkrachtige beschermers en uitdragers van ons maritiem erfgoed.

Om deze en nog andere hier niet uitgeschreven voorbeelden draagt de Oostendse Gidsenkring Lange Nelle Willy Versluys als initiator, inspirator en conservator voor als kandidaat-genomineerde voor de Prijs van de Cultuurraad Oostende 2021. (Marc Loy en bestuur LN)

L'ENNEMI > Belgische film van Stephan Streker, release eind januari 2022

met Jérémie Renier, Emmanuelle Bercot, Sam Louwyck, Peter Van den Begin, Bruno Vanden Broecke, Alma Jodorowsky.

Korte inhoud: een beroemde politicus wordt beschuldigd van de moord op zijn vrouw, die op een nacht dood werd aangetroffen in hun hotelkamer in Oostende. Is hij schuldig of onschuldig? Niemand weet het. En hijzelf misschien ook niet.

Niels Ruëll, interview met Stephan Streker in Knack Focus 19.01.2022, pp.20-23:

(geparafraseerd) “Oostende is één van de personages. Ik (=Stephan) ben zot van Oostende. De wind, de Noordzee, de mensen die er uitwaaien en zij die er zwaar doordrinken (...) Oostende is precies uitgevonden opdat koppels ergens zouden kunnen ruziemaken en vrijen.(...) Oostende is de meest cinematografische stad van België ... (verwijzing naar Ensor & Thermae Palace Hotel)

LÉON SPILLIAERT ... DE OORSPRONG VAN HET BEELD

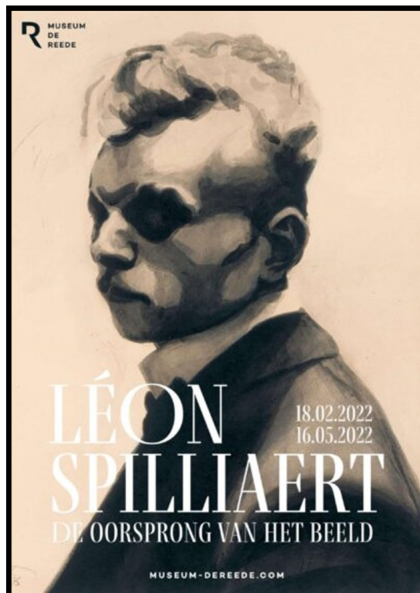
Léon SPILLIAERT – De Oorsprong van het Beeld—Tekeningen en prenten in dialoog

De tentoonstelling *Léon Spilliaert – De Oorsprong van het Beeld* toont hoe het creatief proces van schets en tekening een ondersteunende rol speelde bij het tot stand komen van originele prenten en gravures in Spilliaerts oeuvre. Als jonge tekenaar bleef Spilliaert stilstaan bij gevoelens zoals liefde en dood, eenzaamheid, verlangen en schaamte en wierp hij een bezielde blik op de relaties tussen de man en de vrouw en tussen de mensen onderling.

Daarbij illustreerde hij ook in kleine genuanceerde zelfportretten, eenvoudig met potlood en inkt, als zovele snapshots, de evolutie van zijn eigen zelfbeeld. Deze kritisch momentane en veelal zeer spontane aantekeningen vertegenwoordigen subtiel de diepere intieme ontledingen van zijn innerlijk getormenteerde geest.

Voor het eerst worden hier uitzonderlijke werken uit privéverzamelingen (weer) samen gebracht die voor velen een herontdekking van het werk van de kunstenaar zullen betekenen.

Antwerpen, als locatie van het eerste museum in de stad dat uitsluitend gewijd is aan grafiek, is bewust gekozen. De stad is immers niet alleen een knooppunt in de noord-zuid as, het is ook een hedendaags centrum van cultuur. Voorts is er sinds eeuwen in Antwerpen een traditie van prentkunst. Hiervan getuigen kunstenaars als Pieter Breugel de Oude en zijn nazaten, maar ook de drukkers Christoffel Plantijn en Jan Moretus. De uitgebreide en unieke collectie van Museum De Reede omvat in het bijzonder werk van drie meesters in grafische kunst: **Francisco Goya, Félicien Rops en Edvard Munch.**

Van 18.02.22 tot 16.05.22

Museum De Reede

Ernest van Dijckkaai 7

B-2000, **Antwerpen**

Email: info@museum-dereede.be

<https://museum-dereede.com>

Telefoon: +32(0)3 434 03 04

TOERIST-MODERNIST

€ 7 - WALKING MAP 'Modernist Houses in Ostend'

Toerist Modernist was founded in 2019 by Gerlin Heestermans and aims to put modernist heritage in Belgium on the map. In our small country we are surrounded by mid century / art deco / functionalism / brutalism... but a lot of it stays unnoticed. Gerlin intends to bring these buildings to people's attention: [instagram.com/toeristmodernist](https://www.instagram.com/toeristmodernist)

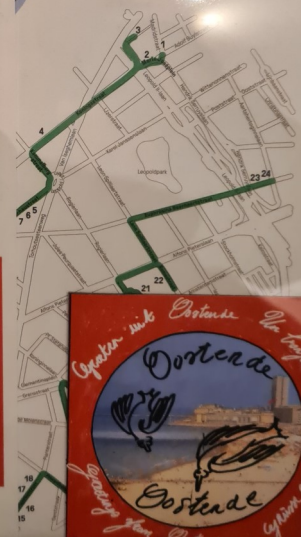
Toerist Modernist regularly organises guided tours inside Belgium's best kept modernist secrets. Tours are communicated through a newsletter: www.toeristmodernist.be

Walking Guide

Ostend

Modernist Houses in Ostend
by Toerist Modernist

Hallo, en een warm, huiselijk welkom bij **Toerist Modernist**, in 2019 opgericht door mij, **Gerlin Heestermans**, en heeft als doel het modernistisch erfgoed in België op de kaart te zetten. Van art deco over het midden van de eeuw tot functionalisme, brutalisme, enz. - voor zo'n klein land worden we verwend met geweldige architectuur, en het meeste blijft onopgemerkt en onder de radar. Ik wil deze gebouwen (letterlijk en figuurlijk) toegankelijk maken en onder de aandacht brengen.

Ik organiseer regelmatig rondleidingen in de best bewaarde modernistische geheimen van België. Rondleidingen worden gecommuniceerd via mijn nieuwsbrief, waarop u zich kunt abonneren op de contactpagina. Ik werk op basis van wie het eerst komt, het eerst maalt. Op de pagina Tours vindt u een overzicht van eerdere bezoeken. Tot ziens!
<https://www.toeristmodernist.be/>

Wandelbrochure Oostende €7 te koop bij Boekhandel 'De Witte Zee' Kursaal Oosthelling 10, Oostende.

Mijn ouderlijk huis, Nijverheidsstraat 42, modernistische stijl (arch. Jerome Brackx) uit de jaren '30 stond erin (DB)

Licht & Verf bvba

Kardinaal Cardijnlaan 104

8800 Roeselare

Tel. 051 24 68 47 - GSM 0497 39 26 65

Algemene Schilder- en Decoratiewerken

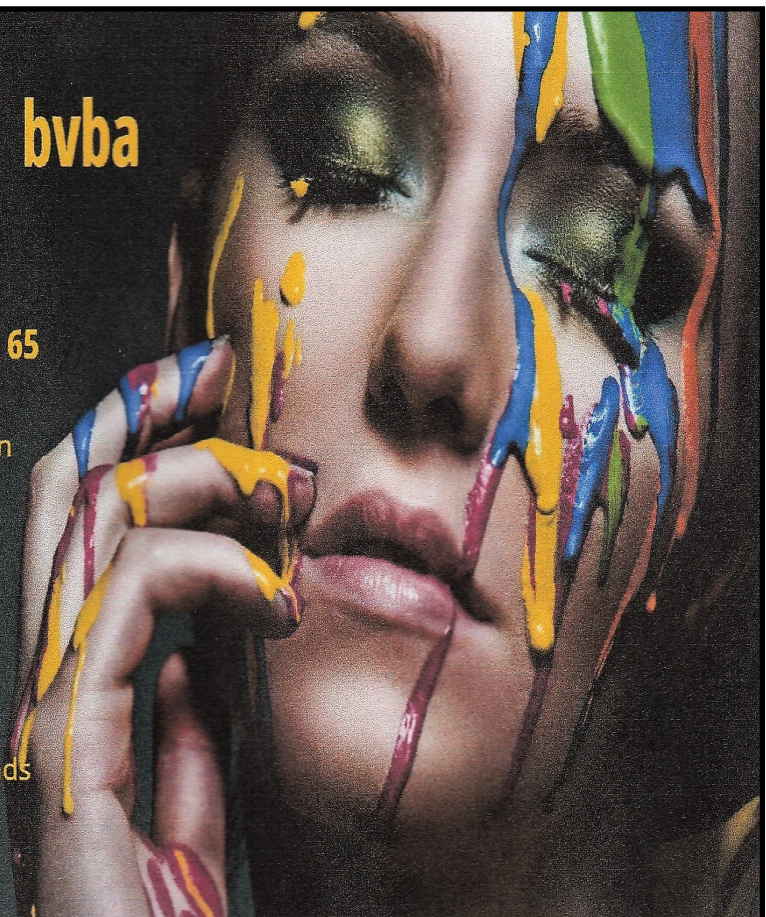
Gordijnen en Overgordijnen

Airless Spuitwerken - Spuitplamuur

Wand- en Vloerbekleding - Laminaat

Plaatsen van Gyproc wanden en plafonds

www.rooryck.be

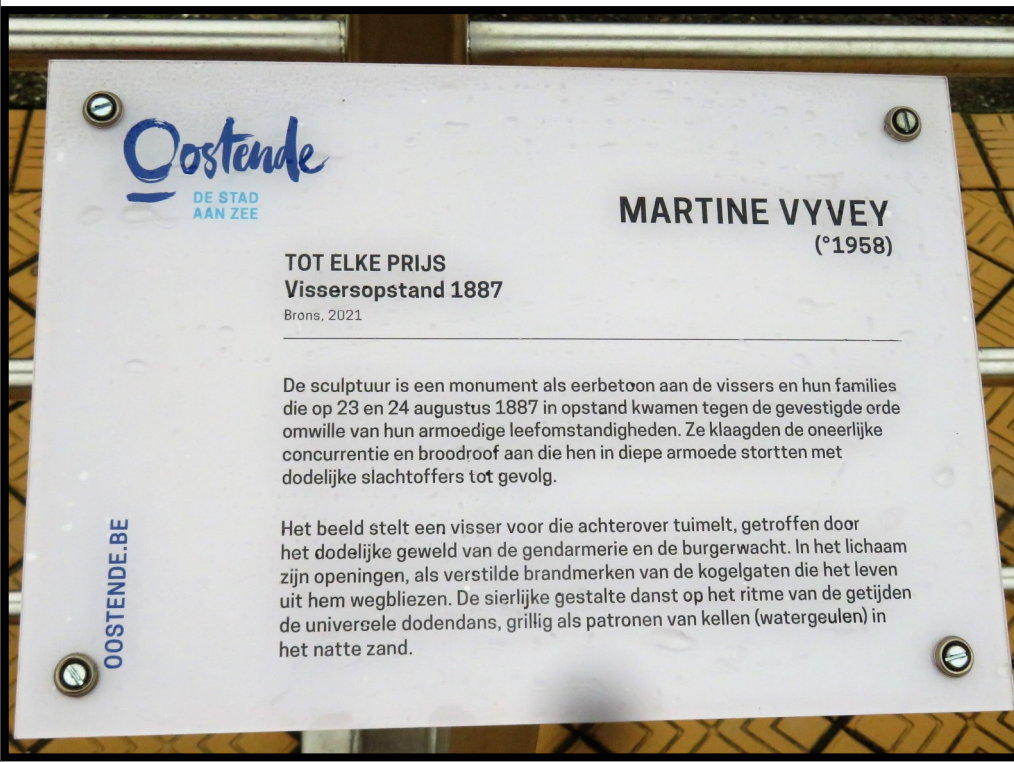
INHULDIGING KUNSTWERK 'TOT ELKE PRIJS' 17 DECEMBER 2021 TER HERDENKING VAN DE VISSERSOPSTAND 1887 (perstekst)

De vissersopstand uit 1887 was een sociaal protest van de Oostendse vissers en hun families tegen de slechte werk- en leefomstandigheden. De problemen in de visserij verergerden gaandeweg in de jaren 1880. Aan de basis van het protest lag de oneerlijke concurrentiestrijd tussen de Vlaamse en Engelse vissers, een gebrek aan investeringen in de haven en de frustratie over het verouderd materiaal en technieken in vergelijking met de omliggende landen. De armoedige omstandigheden waarin veel vissers leefden, vormen een schril contrast met het mondaine Oostende en de grote projecten die in dezelfde periode onder impuls van koning Leopold II werden uitgebouwd.

Eerbetoon en herdenking aan een pijnlijke episode uit de Oostende geschiedenis

Op 23 augustus 1887 kwam het tot schermutselingen tussen de vissers en de ordediensten, naar aanleiding van een Brits schip dat (goedkope) vis kwam lossen in de Oostendse vismijn. Het toenmalige stadsbestuur droeg de burgerwacht op om de opstand "tot elke prijs" neer te slaan, uit vrees dat de onrust zou uitdijen naar de rest van de stad, waar op dat moment ook Leopold II verbleef. Vijf doden en acht zwaargewonden waren de bloedige tol van twee dagen verzet. Nadien volgde een harde repressie, want 80 deelnemers aan de opstand kregen gevangenisstraffen en boetes opgelegd. Pas tien jaar later zouden de eerste infrastructuurwerken aan de haven starten. James Ensor stond tijdens de opstand in de menigte en wijdde later verschillende werken aan deze gebeurtenissen.

Als eerbetoon en als herdenking aan dit hardhandig neergeslagen protest, plaatst Stad Oostende nu het beeld **'Tot elke prijs'**. De sculptuur staat vanaf nu aan de Winston Churchillkaai, vlakbij het station en de Visserskaai. Deze prominente plek in de publieke ruimte, met dagelijks heel wat passage, toont aan dat Stad Oostende de confrontatie met het verleden wil blijven aangaan, ook met de pijnlijke episodes uit de geschiedenis van de stad. Een permanente en zichtbare herdenking van de Vissersopstand kan mee helpen om dit verhaal levend te houden, ook bij jongere generaties. Net als de muurschildering van Matthias Schoenaerts (onthoofd beeld LII), kan

'Tot elke prijs' ook gezien worden als een tegenbeeld voor het ruitersstandbeeld van Leopold II aan de Drie Gapers. Bij die compositie staan links de beeldengroep 'Dank van de Congolezen' en rechts de beeldengroep 'Hulde van de Oostendse vissersbevolking'. Het nieuwe beeld zorgt er nu voor dat in de publieke ruimte ook een ander aspect van de geschiedenis getoond wordt.

Kunstenares Martine Vyvey

Het beeld dat door de Oostendse kunstenares Martine Vyvey gemaakt werd, stelt een visser voor die achterover tuimelt, getroffen door het dodelijke geweld van de gendarmerie en de burgerwacht. In het lichaam zijn openingen te zien, als verstilde brandmerken van de kogelgaten die het leven uit hem wegbleezen. De sierlijke gestalte danst op het ritme van de getijden de universele dodendans, grillig als patronen van kellen (watergeulen) in het natte zand. De kunstenares schenkt ook een bronzen maquette van het originele beeld aan Stad Oostende.

Martine Vyvey volgde een opleiding aan de Stedelijke Kunstacademie van Oostende en Brugge. Beweging is een steeds terugkerend thema in werk van de beeldhouwster. De ritmiek van het menselijk lichaam heeft haar steeds intens geboeid en ligt aan de basis van haar beeldhouwwerken in cor-

tenstaal en brons.

(foto's D. Beirens; links kunstenares Vyvey met een bronzen maquette in galerij Anmigo)

MORDAN

Bioshop Mordan

Torhoutsesteenweg 497
8400 Oostende
Tel: 059 70 05 50
Fax: 059 70 05 55

e-mail: hans@natuurwinkelmordan.be

Openingsuren:

Open elke dag van 9u tot 18u doorlopend.
Gesloten op zon- en feestdagen.

BIO SHOP

*De Natuurlijkste
zaak van de kust!*

**GREEN
SLEEP**

100% "NATUURLIJK"
SLAAPCOMFORT
(200 m² toonzaal, 1e verdieping)

Green Sleep.

Dieetvoeding, VERSE natuur-, vegetarische en biologische voeding.

Hormonenvrij vlees (vzw. Plattelandsontwikkeling)

Voedingssupplementen en sportvoeding. Natuurlijke cosmetica.

150 kruidenpreparaten uit eigen labo!

DESKUNDIG ADVIES VAN 4 PARAMEDICI EN HERBORIST

Vraag & antwoord vzw Dement Oostende 17 januari 2022

Eindelijk doorbraak in dossier Hotel du Louvre?

In 2005 startte Dement Oostende met acties voor het behoud van het bedreigde erfgoedpand. Bouwfirma Desimpel had het gebouw overgekocht van het Stadsbestuur en wilde er een banaal appartement optrekken. We slaagden er in om drie sloopvergunningen in beroep te laten schorsen. Maar ondertussen zou een nieuwe bouwaanvraag ingediend zijn bij het stadsbestuur, echter zal het openbaar onderzoek pas volgende week starten. Daardoor kunnen we het dossier niet inkijken, en kunnen we maar afgaan op de geruchten rond de plannen. In tegenstelling tot sommige persberichten, waar al verkondigd wordt dat het hotel volledig gesloopt wordt, dient wel nog de procedure van openbaar onderzoek doorlopen te worden.

In wezen zou de bouwaanvraag heel sterk lijken op de vorige, waar de gevel volledig zou worden heropgebouwd met respect voor het oorspronkelijke uitzicht. Een andere oplossing is vandaag niet meer mogelijk daar het pand door jarenlange moedwillige verkrotting door open ramen en open daken volledig rot is. Het waardevolle van het gebouw zit hem nu voornamelijk in het straatbeeld, daar we hier vijf erfgoedpanden op rij hebben. En het uitzicht van Hotel du Louvre wordt bepaald door zijn gecementeerde lijstgevel en ornamenten. Maar ook daar heeft de jarenlange impasse zijn tol geëist. Het cement brokkelt af en zou ook bij een restauratie met behoud van de voorgevel ook volledig heropgebouwd moeten worden. We hopen dat de bouwaanvraag melding maakt dat er afdrukken zullen genomen worden van het sierlijstwerk die na de heropbouw zullen terugkeren. Een kwalitatieve heropbouw (niet zoals op het Hazegras) is belangrijk.

Bij de vorige bouwaanvraag maakten we wel bezwaar tegen de bouwdiepte, en dit zullen we opnieuw controleren wanneer de aanvraag openbaar wordt gemaakt. Maar het probleem stelt zich vandaag minder daar de bouwgroep het pand rechts heeft opgekocht en de vroegere eigenaars dus niet meer tot voldongen feiten gedwongen zullen worden. De eigenaars links hebben zich ondertussen verzoend met een diepere bouwdiepte.

Dus, onder voorbehoud tot we de officiële bouwaanvraag effectief kunnen inkijken, blijkt dit ons toch een overwinning voor het erfgoed van Oostende na 16 jaar strijd. (foto D. Beirens 2005)

<https://www.facebook.com/search/top?q=dement%20oostende>

****Nieuw adres****

Van Iseghemlaan 108

Oostende

info@azuriet.be

059 51 49 51

www.azuriet.be

REPRODUX

Heilig Hartlaan 13

8400 Oostende

059 70 16 12

Fax 059 80 66 57

reprodux@telenet.be

www.reprodux.be

PRINTEN - PLOTTEN

KOPIËREN - DIGITALISEREN

INBINDEN - LAMINEREN

KANTOORARTIKELLEN

STEMPELS - GRAVEERPLATEN

Memoriaal Justin Malfeyt in Leopoldpark

Dit 'recente' bordje vervangt al de vorige die meestal gevandaliseerd werden ... en lees eens ... de tekst is ook genuanceerder dan de vorige ...

Oostende
DE STAD
AAN ZEE

PAUL JASPAR EN FRANS HUYGELEN
(°1859 - +1945) en (°1878 - +1940)

JUSTIN MALFEYT (GEDENKSTEEN)

Arduin en brons

Deze gedenksteen is opgedragen aan Justin Malfeyt (°1862 - +1924). Beeldhouwer Huygelen maakte het bronzen portret, architect Jaspas de steen met Latijns opschrift: 'JUSTIN MALFEYT MDCCCLXII - MCMXXIV OVI IN HORRIDIS AFRICAE REGIONIBUS AUCTORE ET AUSPICE LEOPOLD II EGREGIAM OPERAM NAVAVIT CIVIS MEMORES'. Volgens het Latijnse opschrift verrichtte de in Brugge geboren vicegouverneur-generaal Malfeyt onder de bezieling en bescherming van koning Leopold II 'baanbrekend werk in de vurige streken van Congo'. Deze gedenksteen, die het optimisme en het enthousiasme toont voor de kolonisatie van Congo, moet gezien worden in de context van zijn tijd. Van 1885 tot 1908 was Congo-Vrijstaat privé-eigendom van Leopold II. Wandaag kijken we kritischer naar de kolonisatie waarbij talloze slachtoffers vielen.

De gedenksteen van Justin Malfeyt maakt deel uit van de bescherming van het Leopoldpark als monument, stads- of dorpsgezicht.

OOSTENDE.BE

DE VANSEVENANTS, BEKENDE CONFISEURS (1) IN OOSTENDE EN ELDERS - **TAK GEORGES**

DIRK BEIRENS

Intro

In Gidsenblad 2018-4 pp.124-129 schreef ik een bijdrage over de Oostendse vroedvrouw Leontine Demey (1868-1944) op basis van het archief van haar metekind & kleinkind Jan Boydens. Een parkje tussen de Elisabethlaan, de Meerkoetstraat, de Aalscholverstraat en de Roerdompstraat kreeg haar naam in oktober 2019 in het kader van de vervrouwelijking van het straatbeeld. De legendarische vroedvrouw hielp maar liefst 11.868 kleine Oostendenaartjes ter wereld komen.

Van het een kwam het ander. Vera Boydens bracht me in contact met Rudy Vansevenant. De Boydens en Vansevenants zijn immers verwant. Richard Boydens (zie foto) is de man van Leontine Demey. Op 14 juni 1921 werd het huwelijk van hun dochter **Elza Boydens** (1898-1972, op de foto zittend tussen pa en ma) en **Georges Vansevenant** (1894-1955) ingezegend. Hun jongste zoon **Rudy Vansevenant** bezorgde me heel wat archiefmateriaal van en inzake zijn **broer René** die op 14 juli 2021 in Oostende overleed.

Charles & Romanie naar en in Oostende

Dit familieverhaal begint bij **Charles VANSEVENANT** (Carolus Ludovicus °Eernegem 10.11.1856 – Oostende 24.11.1926), zoon van Franciscus (1821-1880), muldersknecht, vlashandelaar en herbergier en van Charlotte Sophie Loncke (1820-1899), herbergierster, winkelierster en dienstmeid.

Charles kreeg een opleiding als broodbakkersgast en ontmoette **Romanie DEREERE** (Romania Stephania °Eernegem 11.11.1855 - Oostende 08.12.1933) die in dezelfde gemeente geboren was.

In l'Echo d'Ostende van 11 juli 1880 staat hun huwelijksafkondiging, waarbij vermeld wordt dat Charles 'garçon boulanger' (bakkersgast) was, gedomicilieerd in Oostende en Romanie 'ouvrière' (werkster of dienstmeid), gedomicilieerd in Eernegem. Ze huwden in Eernegem op 23.07.1880 en vestigden zich als bakkerskoppel in Oostende in een huurhuis op de noordhoek van de Jozef II-straat en de Aartshertoginnestraat.

Hun opvolgers vermeldden in de firmastempel en op de verpakkingen 'sinds 1880'. Na enkele jaren nam het echtpaar een zaak over of begonnen ze zelf een nieuwe bakkerij 'en gros et en detail' in hun eigendom, Kaaistraat 29 (zie foto wat verder). Ze kregen er negen (in leven gebleven) kinderen. Charles was een grote, brute en strenge man en Romanie had het niet onder de markt met hem en moest veel werken.

*bertha *edouard *alice *oscar *julien *gabrielle
 *maria vader Charles *blanche moeder romanie *georges

De kinderen van Charles & Romanie

Alice Helena (Oostende, 09.11.1880 – 21.06.1949) huwde met de Kortrijkzaan Jean Baptist Marchal (1874-1936) die samen met haar een heel grote zaak in **confiserie-biscuiterie** in Kortrijk uitbaatte. Ooit waren ze de grootste aandeelhouders van Chocolaterie Jacques.

Oscar Augustus (Oostende 1883-1936) x Leonia Gillot baatten een eigen **confiseriezaak** uit in Oostende.

Bertha Gabriela (Oostende 1884-1963) huwde de spoorwegbediende Jean Lauwers.

Eduard (roepnaam Ward) Henricus Albertus (Oostende 1887-1962) x Sybille Houtappels, ze bouwden een bloeiende wasserij in Brugge uit.

Julien Henri (Oostende 1889-1962) x 28.01.1914 Oostende met Gabrielle Maria Verstraete (03.11.1890) baatte een eigen **confiseriezaak** uit in Oostende.

Gabrielle Florentia (Oostende, 31.07.1890 – Veurne, 29.04.1969) huwde op 10 oktober 1916 in Holywell (UK) met Sassenaar Petrus Joannes Gustavus Eduardus (roepnaam Pierre) Verdonck (1892-1976). Ze kregen zes kinderen en stichtten de bekende **confiserie** Verdonck in Veurne.

Maria Helena Eugenia (Oostende 1892-1976) huwde in 1918 Raymond Boydens. Samen baatten ze een drukke kruidenierswinkel uit, later omgevormd tot de gekende koffiebranderij Boydens in de Schipperstraat, nadien overgenomen door hun zoon Robert.

Georgius (Georges) Hieronysius Arthur (Oostende 11.01.1894 – 01.12.1955), gehuwd met Elza Boydens, zuster van Raymond hierboven, baatte met zijn vrouw een eigen confiseriezaak uit.

Blanche Ludovica Maria (Oostende 1897-1970) huwde met August Debeuckelaere, een reiziger/vertegenwoordiger in **extracten en kleuren voor voedingswaren**.

Labeur & welvaart

In de Oostendse kiezerslijst van 1911-12 vond de Oostendse professor emeritus Luc François Charles-Louis Vansevenant terug als boulanger wonende Rue du Quai 29, al voor 1891.

Hij beschikte over 3 stemmen voor de Senaat & Provincie, 3 stemmen voor de Kamer en 4 stemmen voor de Gemeenteraad (2). Charles betaalde 606,50 frank grondbelasting (Ostende Est nr.3049) op zijn eigendom Kaaistraat en 56,67 frank personele belasting op de uiterlijke kenmerken van rijkdom. **Dat betekende dat hij tot de top van de kiezers behoorde: 3-3-4** (stemmen) was de hoogste score die je als meerderjarige man kon halen. De bakker boerde dus goed.

Van zodra dat kon, werden alle negen kinderen van jongs af aan ingezet om de ‘zaken te doen floreren’. Behalve de winkelactiviteiten in de Kaaistraat, frequenteerde de familie ook allerlei markten met brood, gebak en suikergoed. Bertha & Gabrielle reden met paard en kar tot in Blankenberge, Brugge, Diksmuide en Ieper. Om onpure elementen, zeker als het donker werd, te misleiden, rookten de meisjes onderweg sigaretten, zich voordoende als stoer mannenvolk.

Alice en Blanche waren de winkeldames die ook de bestellingen voor hun rekening namen. Maria trok zich de keuken aan.

De jongens laadden en losten de kar en spanden het paard in en uit. Het hardste labeur verrichtten ze in de bakkerij, dat vooral uit nachtwerk bestond. In die ‘pionierstijd’ verrekende men nog geen uurloon in de kostprijs van de producten, alleen de grondstoffen. De activiteiten breidden zich uit tot bakkerij, suikerbakkerij, biscuiterie en chocolaterie.

Confiserie Van Sevenant-Dereere, Kaaistraat nummer 29, opgericht door Charles Van Sevenant in 1880. Voor het huis poseren enkele kinderen van Charles Van Sevenant: links Georges en Julien en rechts, op de voorgrond, Maria en Bertha.
In: André Van Caillie, Oud Oostende in beeld 4, 1989, blz.72

Zoon **Georges** en schoondochter **Elza** zetten de zaak voort

In de Duinengalm van 24 juni 1921 wordt het huwelijk van suikerbakker **Georges Vansevenant** (Georgius Hieronysius Arthur Oostende 11.01.1894 - 01.12.1955) met **Elza Boydens** (Georgina Clementina Oostende 20.08.1898 - 23.01.1972), zonder beroep, vermeld. Elza was een bakkersdochter uit de Schippersstraat. Samen kregen ze vier kinderen: Nora (1923-1929), René (1927-2021), Gilbert (1931-2020) en Rudy (1946-). Ze verwierven drie eigendommen: **Kaaistraat 29, Alfons Pieterslaan 69 en Kapellestraat 53.**

Georges liep college in Oostende. Dat hij geen gemotiveerde leerling was, maar veeleer een geboren bakker, blijkt uit één van zijn verhalen uit die tijd. Hij had een hompje deeg en een stompje kaars meegesmokkeld naar de klas, zijn inktpot verwijderd en in een speelgoedpannetje speculoos gebakken. Toen de baklucht zich verspreidde, vestigden alle omzittenden hun aandacht op Georges' bank en plaatsten meteen een bestelling. Helaas, ook Caïphas (lapnaam leraar) kreeg de lucht te pakken en schopte (in die tijd was dat letterlijk te verstaan) de rustverstoorder naar huis. Vader Charles Vansevenant besloot daarop zijn jongste mannelijke telg thuis te houden om hem op te leiden in de edele bakkersstiel.

Jarenlang bekwaamde Georges zich in het suikerbakken tot WOI uitbrak en hij het land moest gaan verdedigen. Hij raakte in het groot offensief van 1918 door een granaatscherf aan het been gewond wat een lelijk litteken achterliet en hem jarenlang heel wat pijn en ongemak bezorgde.

Elza werd geboren op 20 augustus 1898 en was het zevende kind op negen van het echtpaar Richard Boydens (bakker) en Leontine Demey (vroedvrouw) (zie ook Gidsenblad 2018-4 pp.124-129). Elza werd opgevoed door tante Leine, de kinderloze jongste zus van pa Richard en haar man, oom Charles Boomers (3).

Toen WOI uitbrak, vluchtte een vrouwelijk gezelschap bestaande uit tante Leine, tante Victorine (stewardess op de maalboot), de 16-jarige Elza, nicht Nora Vroome en een Franstalig weesmeisje, naar Folkestone; Elza ging werken in een bakkerij in Ashford en leerde er vlot Engels spreken. In Seaton (Devonshire) was er een school voor kinderen van Belgische vluchtelingen onder leiding van een andere tante, Georgette. Door haar werd Elza als opvoedster-lerares aangenomen. Ook de zussen Bertha en Maria Vansevenant waren in het Vrije Verenigd Koninkrijk, ze hielpen bij de ondersteuning van behoeftige landgenoten. Geregeld mochten jonge frontsoldaten bij hen op verlof komen, onder meer de Boydens (Carlo, Raymond, Maurice, Edgard), Georges Vansevenant, Pierre Verdonck e.a.

In mei 1918, tien dagen nadat de HMS Vindictive in de haven van Oostende tot zinken werd gebracht, traden Maria Vansevenant en Raymond Boydens in Hollywell in het huwelijksbootje. Vermoedelijk leerden Elza Boydens en Georges Vansevenant elkaar daar beter kennen. Hun huwelijk werd later, op 14 juni 1921, ingezegend. Zus en broer gehuwd met broer en zus. Tussen beide families ontstond een innige band.

In 1926 kort voor de dood van vader Charles Vansevenant verwierven Elza en Georges de ouderlijke onderneming 'bakkerij-confiserie-chocolaterie'. Er moest hard gewerkt worden om schulden af te lossen en een vernieuwende impuls te geven aan de enigszins verouderde zaak. Het koppel werd gesteund door Pa Richard Boydens en zijn zonen Gilbert, Fernand en in zijn vrije tijd ook door Jef.

Intussen was ook het gezin uitgebreid: dochter Nora in 1923 en zoon René in 1927. Op 9 maart 1929 stierf hun enige dochter en eerstgeborene Nora aan de kroep. Dit was voor Elza een rampzalige periode want ze hield zielsveel van haar dochter. In 1931 vierden ze de geboorte van een tweede zoon Gilbert.

De jaren tussen de twee wereldoorlogen waren zeer lonend. Engelsen met sterke ponden en nieuwe rijke vakantiegangers lieten de centjes rollen. De middenstand floreerde als nooit tevoren. Behalve met de productie van bakkerswaren hield Georges zich ook bezig met de groothandel.

De klanten, die hij per fiets bezocht, waren uitbaatsters van kleine snoepwinkels in de schoolbuurten, maar ook zelfstandige kruideniersvrouwen van wie de echtgenoten een dagtaak buitenshuis uitoefenden. Op zijn 'tournee' zoude Georges met een roodlederen koffer met uitneembare laden en vakken gevuld met een rijke verscheidenheid snoep waaruit de winkelierster haar bestelling selecteerde. Soms werd van één of ander nieuwigheidje een proevertje aangeboden. Een toevallige klant degusteerde natuurlijk mee en een waarderende gezichtstrek was dan een bijkomende reden om een bestelling te kunnen noteren. Die werd de volgende dag al met de bakfiets geleverd. Toen Georges overschakelde naar leveringen per automobiel ervoer hij afgunst en onbegrip want men verdacht 'de nieuwe rijke' van overdreven winstname. Hij verloor er een aantal klanten door. Daarop liet Georges de groothandel over aan zijn broer Julien die zijn eigen weg gegaan was.

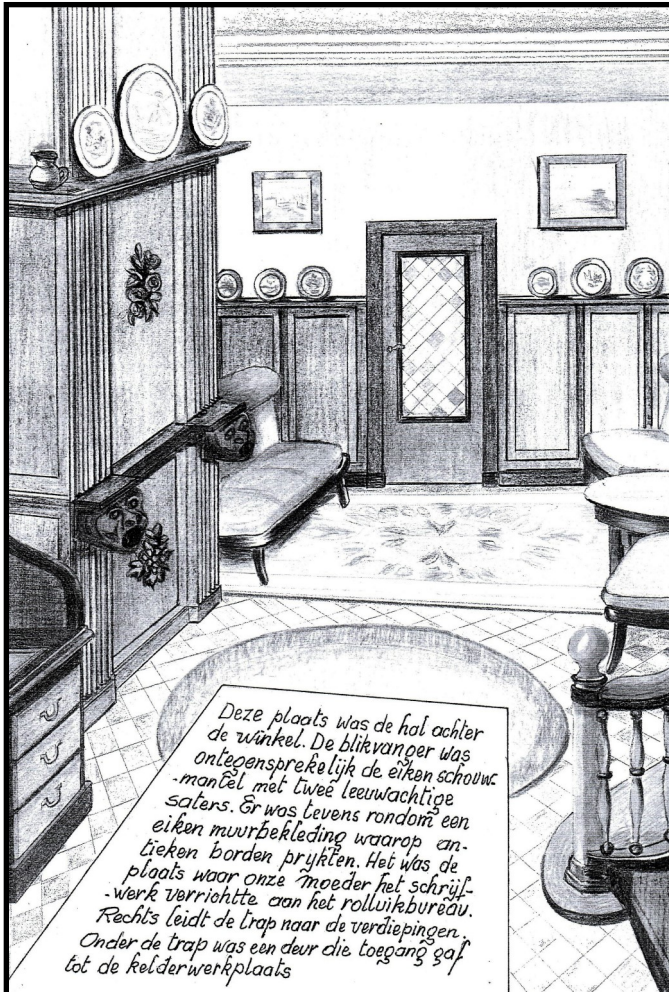
De Kaaistraat was oorspronkelijk voor allerhande ferry- en treinreizigers gemakkelijk te bereiken maar toen koning auto het straatbeeld begon te domineren, verloor de Kaaistraat aan belang. Georges kocht een pand op één van de economisch beloftevolle invalswegen van de stad, **Alfons Pieterslaan 69**. Het werd een bijhuis van de Kaaistraat met als gerante Madeleine en haar man Ernest Eyland. Het pand met de kenmerkende art decogevel en de bovenbelettering 'GEO. VANSEVENANT' bestaat anno 2022 nog. Die oorspronkelijk klassieke gevel werd aan de heersende architecturale mode anno jaren 1930 aangepast.

Links foto eind 1930-jaren (fotoarchief Vansevenant) - rechts foto 2021 (D. Beirens)

En daar bleef het niet bij. Met als argumenten een goede ligging en moderniseringsmogelijkheid kocht Georges in 1934 ook de kleine kantwinkel J. Schoutrop in de **Kappellestraat 53**, amper 2,90 meter breed maar wel 20 meter diep, tot in de Lijnbaanstraat.

Vriend-architect en ver familielid Oscar Dereere (4) bouwde voor het echtpaar Vansevenant-Boydens een pareltje van een huis met een winkel van chroom, glas en wit marbriet, ver vooruit op zijn tijd.

Het binnenhuis was luxueus met zijn prachtig met eiken lambrisering bezette ontvangstkamer, traphal, bureau en eetplaats. De keuken, de badkamer en de waskeuken waren voorzien van de modernste toestellen en materialen. Vier slaapkamers en een ruime zolder verschaften zijn inwoners een compleet comfort. De kelder was integraal ingericht als modern atelier.

Georges en Elza namen het in gebruik in het voorjaar 1935.

Wie kan ons een foto van de voorgevel Kappellestraat 53 (naast de Innovation) tussen 1935 en 1940 bezorgen?

De etalage was echt klein. Hoe kon men de aandacht van de potentiële klanten trekken? Georges bedacht een systeem waarbij de bodem van het toonvenster open kon schuiven. Door de zo ontstane opening zag men in de kelderruimte de babelutten-inpakkmaschine in werking. Twee heen en weer bewegende staven waren voorzien van evenveel elektrische lampen die de aandacht van de passanten trokken.

Tekening René Vansevenant

“Véritables babelutttes Ostendaises au beurre frais de Dixmude – Beurre Rhum et Mocca”. De nodige affiches omkaderden het hele gebeuren om de eventueel nog twijfelende klant te overtuigen van de echtheid en de versheid van het product.

Maar er waren natuurlijk niet alléén de babelutten, de Ostend Rock's en het hele gamma eigen fabricaten; Elza had gezorgd voor een overvolle winkel met uitgelezen specialiteiten die de vertegenwoordigers kwamen aanbieden en rond die tijd ontwikkelde men de ‘Pralines Maison’ die zouden uitgroeien tot een gewaardeerd luxeproduct. Doopsuiker was een belangrijk onderdeel van de gerealiseerde omzet. Vele toekomstige moedertjes met ronde buik kwamen er op tijd hun dozen doopsuiker bestellen. Elza besteedde veel tijd aan het zorgvuldig vullen van de aantrekkelijke kartonnen doosjes, ze maakte er echte kunstwerkjes van.

Door het overlijden van Louisetje, een oud vrouwtje en gebuur aan de Lijnbaanstraat, kreeg Georges de gelegenheid die oude woning te huren van Mademoiselle Van den Brande. Het pand werd met de nodige zorg ontsmet vanwege het welig tierende ongedierte en ingericht als magazijn. De bovenverdieping die te bereiken was via een wenteltrap en voorzien was van een ouderwets ophaalkoord, herbergde de chocolaterie. Via een aangebrachte deur bracht men de verbinding van de twee huizen tot stand.

De oorlog 1940-1945

René, de oudste zoon van Georges en Elza, getuigde dat het een zeldzaam mooie meimaand was in 1940: dagenlang wolkenvrije hemels en milde temperaturen. Een paar dagen voor de pinkster-vakantie waren de Duitsers België binnengevallen en om die reden had het college zijn leerlingen vervroegd met verlof gestuurd.

René: "Rond half mei hoorden wij de eerste bominslagen op de stad. Plots werd de dreiging reëel. Mijn broer en ik werden in verzekerde bewaring gebracht bij de ouders (Florimond & Madeleine) van het dienstmeisje Angèle Vanmoortel in Roksem. Naarmate de bombardementen toenamen, verlieten meer mensen de stad, zo ook onze ouders. Ze betrokken een verlaten woning in Westkerke. Vader pendelde op en neer naar Oostende om het huis te bewaken.

De gebombardeerde Kapellestraat (foto Antony, uitgave Nels) eind mei 1940.

Links goed te lezen op het uithangbord "Babeluttes" van de zaak Vansevenant op nummer 53.

Het mooie nieuwe huis van Georges in de Kapellestraat werd op 28 mei getroffen door een brandbom. Geholpen door schoonbroer Gilbert probeerde Georges uit het puin te redden wat nog te redden was. Alles wat ze in veiligheid brachten, werd door plundersers weer ontvreemd. Er werd alom gestolen en geroofd en tussendoor vielen her en der brandbommen.

Weer werd het reeds geteisterde huis getroffen en het stond in brand. Enkele honderden kg opgeslagen suiker en gehamsterde chocolade in de kelderverdieping gingen op hun beurt in rook op.

Dagenlang heerste er een onvoorstelbaar grote hitte en rookvorming. Een kroniek vermeldt: "Gordijnen, dekens en matrassen vliegen brandend door de lucht boven de huizen, opgezogen door een zuil van hete opstijgende lucht."

In dit inferno stortte de muur in van waarop **Gilbert Boydens** gevaarlijk bluswerk uitvoerde. Hij was als opgeroepen militair gekazerneerd in de lokale Mahieukazerne en was zijn familie ter hulp gesneld. Georges probeerde

samen met een paar toegesnelde mensen moeizaam de gloeiend hete steenbrokken te verwijderen die het slachtoffer bedolven. Later werd Gilbert door het Rode Kruis naar het burgerlijk hospitaal in de Edith Cavellstraat overgebracht. Daar overleed hij drie dagen later. Elza hield er een levenslang schuldgevoel aan over.

Het noodlot bleef toeslaan. Het ouderlijk huis in de Kaaistraat werd eveneens in een der laatste bombardementen totaal vernield. Georges scheen meer getroffen en getekend door de omstandigheden dan Elza. Hij had dan ook alles van heel dichtbij meegemaakt. Gelukkig bracht het verblijf in Westkerke wat rust en verpozing.

Op 28 mei gaf het Belgische leger de strijd op. De eigenaar van het huis in Westkerke kwam terug uit Frankrijk en het gezin Vansevenant moest verhuizen. Het werd opgevangen door buurman bakker Galle. Georges besloot terug aan het werk te gaan in het huis op de Alfons Pieterslaan en het gezin verhuisde terug naar Oostende. Op de eerste verdieping woonde toen Helena Boydens, weduwe van Charles Boomers. Zonen Gilbert en René kregen bij haar een slaapplek toebedeeld. De eerste lijfelijke kennismaking met de Wehrmacht leidde tot de confiscatie van Georges auto. Er was wat glasschade in de winkel maar de beroepsbezigheden konden weer hervat worden.

Ravitaillering en contingentering remden de activiteiten. Klanten brachten suikerbonnetjes of profijtig opgespaarde zakjes met suiker om mits enige vergoeding, 5 frank per 100 gram, om te ruilen tegen snoep. Op een klein kacheltje, een 'duveltje', kookte vader zijn 'spekken' op een manier zoals hij dat voorheen nooit had moeten doen. Maar het lukte.

De toegang tot de Albert I-promenade was voor de inwoners verboden. Burgers waren opgeëist om putten te delven en staken te planten op het strand. Daar werden mijnen op bevestigd tegen landingsboten. De stadsbewoners stutten hun kelders met houten balken om zich te beveiligen tegen bomaanvallen van de RAF. Dan begonnen de Duitsers de stad te ontruimen. Ze verplichtten de inwoners te verhuizen tot buiten het 'Sperrgebiet' (+-5km).

Georges kreeg een evacuatiebevel en belandde met zijn gezin in Gent in een huisje aan de Zwijnaardsesteenweg. René en Gilbert liepen school in het Handels- en Taalinstuut in de Saavaanstraat. Op 6 juni 1944 ontscheepten de geallieerden in Normandië. Op 6 september hielden Canadese stoottroepen halt op de hoek van de straat waar zij woonden. Moeder Elza die heel goed Engels sprak, genoot de eer boven op de eerste tank plaats te nemen als gids.

Oostende werd op 8 september bevrijd en zo vlug als mogelijk keerden de Vansevenants terug naar hun geboortestad.

Dank zij goedkope leningen van het ministerie van Wederopbouw en heel wat papierwerk konden de in de oorlog getroffen panden in de Kaaistraat en de Kapellestraat weer opgebouwd worden in 1946-1947. Op 48-jarige leeftijd schonk Elza nog het leven aan een derde zoon Rudy.

Ook in de Veldstraat, nu Jules Peurquaetstraat, werd het gebouw dat paalde aan de confiserie in de Alfons Pieterslaan afgebroken en herbouwd om er de ateliers en het magazijn in onder te brengen.

Georges' zonen, Gilbert en René waren in de leer gegaan bij hun vader.

René betrok het huis in de Kapellestraat 53 (zie foto hiernaast archief Vansevenant). De overstroming van de stad Oostende op 31.01/01.02 in 1953 bezorgde Georges opnieuw veel schade.

Vooraf het huis in de Kapellestraat werd erg getroffen. Er stond tot 1,20 m zeewater op het gelijkvloers; de kelderverdieping liep helemaal onder met grote schade aan machines en grondstoffen.

Georges, eerder klein van gestalte, freel en mager, was niettegenstaande zijn opgewekt karakter door miserie getekend. Toen de tijd kwam om met rust te gaan, bezweek zijn hart. Het met zorg ingerichte appartement in het heropgebouwde huis in de Kaaistraat, zou hij niet betrekken.

Georges stierf op 61-jarige leeftijd op 1 december 1955. Elza stopte voorgoed haar handelsactiviteiten en hield zich nog vooral bezig met de opvoeding van haar jongste zoon Rudy.

De zonen van Georges en Elza René en Georgette

Tijdens één van de naoorlogse feesten of bals ontmoette Georges' oudste zoon René de Oostendse schone Georgette Beauprez. Ze huwden op 28 september 1949 en betrokken een gedeelte van het huis op de Alfons Pieterslaan ook genoemde de Boulevard (du Midi). Georgette hielp mee met schoonmoeder Elza in de winkel en zoon René met pa Georges in 'den atelier'. De verwoeste huizen werden heropgebouwd. Kaaistraat 29 werd een gebouw met vier appartementen zonder winkel. **Kapellestraat 53** werd weer winkel en atelier. René en Georgette verhuisden naar het laatstgenoemde pand en runden er hun eigen zaak.

Op zekere dag contacteerden afgevaardigden van 'den Innovation' René met de vraag om zijn eigendom te verkopen zodat het warenhuis (nu locatie C&A) kon uitbreiden. René antwoordde positief, gaf zijn bestaan als zelfstandige ondernemer in 1963 op en werd werknemer in de meubelafdeling van het warenhuis. Privé verhuisde het gezin met de ondertussen geboren dochter Micheline naar een appartement in de Rogierlaan. Op zijn zevenenvijftigste ging René met brugpensioen en genoot van zijn verblijf met Georgette in hun weekendhuisje in Snellegem, en zijn passie voor natuurfotografie en zijn kunstzinnige hobby's tekenen, schilderen en boetseren.

Georgette overleed op 29 april 2010, René op 14 juli 2021.

Opening braderie Kapellestraat door Burgemeester Piers (archieff Vansevenant) - Van links naar rechts: Odette - Georgette - René - Gilbert Begin jaren 1960 (vóór 1963)

Gilbert en Odette

De tweede zoon, Gilbert, werd eveneens door pa Georges opgeleid in het vak. Na zijn schooltijd ging hij full time met vader aan de slag. Hij huwde op 25 september 1953 met Odette Deprez, toen verkoopster in het coöperatief warenhuis S.E.O. (Spaarzaamheid en Economie Oostende) in Oostende en omstreken beter gekend onder de volksnaam 'De Coö'. Toen pa Georges op 1 januari 1956 met pensioen zou gaan — hij overleed, ongelukkig genoeg, precies één maand daarvoor — namen Gilbert en Odette de zaak over. De pralines, de rocks, de babelutten en de nieuwbakken spekken werden verder volgens de oude recepten gemaakt; de braderies volgden elkaar op zoals vroeger. In **juli 1968** werd de winkel opnieuw gemoderniseerd en in een nieuw kleedje gestoken (zie foto's op volgende blz.). De twee zonen van het koppel hadden geen ambitie om de zaak verder te zetten. Omstreeks 1985 kwam er, net zoals bij René, een kans om het huis op de Alfons Pieterslaan te verkopen en Gilbert greep die. Daarmee kwam een einde aan de geschiedenis van de confiseurs-chocolatiers Vansevenant (tak Georges) die net geen eeuw geduurd heeft. Gilbert en Odette runden nog een aantal jaren een droogkuis - wat een carrièreswitch - in Gistel tot aan hun pensioenleeftijd.

Odette overleed in september 2010, Gilbert op 21 maart 2020.

Rudy en Hilde

De jongste zoon en "achterkommertje" Rudy was pas 9 jaar toen vader Georges overleed en is nooit echt in de stiel geïntroduceerd geweest. Hij studeerde verder en bouwde een carrière uit in de verkoop van medisch materiaal en later als bedrijfsadviseur. Hij tekende wel telkens present op de braderies op de Boulevard en in de Kapellestraat. Hij hielp de broers als verkoper op de stand en bij het afwerken van de nieuwbakken spekken, met name het plat drukken ervan met de duim. Hij geniet nu samen met zijn echtgenote van zijn pensioen en heeft zijn geboortestad Oostende geruimd voor Duffel. Hij heeft twee zonen en een dochter en ... acht kleinkinderen.

Het spekkenbakkersgeslacht Vansevenant is nu volledig geëindigd als familieberoep, de naam blijft bestaan ...

René Vansevenant beschreef ook nauwgezet de zaak in de Kaaistraat 29 en het productieproces van heel wat waren, dat komt in een volgende bijdrage aan bod. Hier alvast het voorwoord van René (+).

Misschien omdat ik met enige weemoed terug denk aan mijn prille jeugd, die zich situeerde tussen de twee wereldoorlogen, midden in de nasleep van de belle époque, schrijf ik mijn herinneringen op.

In die tijd liepen er nog typetjes in het Oostendse straatbeeld als madame Lou-Lou, Teut-Teut en Colle en Manchette of Zotten April. Toen waren er nog vele cinema's: Forum, Palace, Corso – Rialto, e.a. maar ook de Studiac met vooral documentaires, journaals en komiekjes, toegankelijk voor de jeugd en goedkoop. Er waren nog liedjeszangers op de markt die terwijl ze zongen hun teksten verkochten aan de omstanders. Er kwam nog ieder jaar een circus, met de kermis, die door alle schoolkinderen werd bezocht: 'Semay', 'Dejonghe', e.a. Er waren Masoeur Scholastique, Germaine en Marie-Ignace, mijn eerste opvoeders in de Lycée St.-Joseph.

Maar er waren vooral mijn dwaaltochten door het grote ouderlijke huis, de lange gang, de ateliers en alle plaatsen met al zijn drukke activiteiten die mij bijgebleven zijn. Toen ik in 1935 het huis met mijn ouders verliet, begon voor mij een nieuw leven en een strengere opvoeding in het OLV-college.

Gilbert baatte de winkel in de Alfons Pieterslaan uit. René en Gilbert maakten volgens het recept van hun vader Georges gegeerde pralines maar waren ook gekend voor hun 'rocks' en babelutten die erg in trek waren bij de Engelse toeristen.

Alfons Pieterslaan: befaamd waren ook hun 'nieuwbakken spekken' tijdens de Oostendse braderies of feestelijke soldenperioden. De duim werd op de spekken gezet, niet om ze het gewenste model te geven, wel om na het snijden met de schaar de hele scherpe kanten van de snede weg te werken. (zie foto's - archief Vansevenant)

Confiserie GIL. VANSEVENANT
A. PIETERSLAAN 69, OOSTENDE
OFFICIEEL HEROPEND
door SCHEPEN FELIX en de h. PORTA

Opening vernieuwde (door architect Hupperts) winkel 'Confiserie Gil Vansevenant', Alfons Pieterslaan 69, Oostende op **4 juli 1968**. Uitbating door Gilbert en Odette. Moeder Elza Boydens zag dat het goed was (alle foto Roland > archief Vansevenant)

NOTEN

(1)**Confiseur** of banketbakker, in België en Zuid-Nederland ook **patissier** of **suikerbakker** genoemd, is een bakker die gespecialiseerd is in banket (= fijn gebak) en zoetwaren. (Wikipedia)

(2)**1893-1918 algemeen meervoudige stemplicht voor mannelijke Belgische burgers**: na bloedige stakingen in Wallonië en druk van de liberale progressisten en de socialisten werd in 1893 het algemeen meervoudig stemrecht ingevoerd onder de regering-Beernaert. Hierdoor had elke mannelijke Belgische burger van 25 jaar of ouder minstens één stem, een of twee extra stemmen waren mogelijk ofwel naargelang zijn opleidingen, ofwel naargelang de cijns die hij betaalde, ofwel een combinatie van beide. De opkomstplicht werd ingevoerd en de kiesleeftijd werd vastgelegd op 25 jaar. Er werden ook voor het eerst provinciale senatoren verkozen. De eerste verkiezingen onder dit stelsel vonden plaats op 14 oktober 1894. Een extra stem was mogelijk voor gezinshoofden van 35 jaar of ouder die minstens 5 frank belasting betaalden, eigenaars van een gebouw ter waarde van minstens 2.000 frank of eigenaars van een spaarboekje of staats-schuldbewijzen ten belope van minstens 100 frank. Twee extra stemmen werden toegekend aan houders van een diploma van hoger secundair onderwijs of hoger.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Stemrecht_in_Belgi%C3%AB#1830-1893:_cijnskiesrecht_voor_Belgische_burgers

(3)**Charles Boomers**, overleed op 70-jarige leeftijd in augustus 1938. Heel lang was hij de plichtsgetrouwe **huisbewaarder van de Koninklijke Schouwburg** (1906-1965) in de Van Iseghemlaan. (De Zeewacht 30.08.1938 blz.6)

(4)**Oscar-Silvère Dereere** (° Oostende, 12 februari 1885 - 22 mei 1952), architect, was gehuwd met Alice Van Den Broucke. Hij was een telg uit een gekende familie in Oostende: Auguste en Georges-Armand Dereere (° Oostende, 08.08.1886) waren aannemers. Ontwerper van Henrik Serruyslaan, nr. ? (in de rij tussen Jozef II straat en Euphrosina Beernaertstraat); gesloopt najaar 1976, Tarwestraat 13, Zeedijk 127: 'Sun Beach', Kapellestraat 53 'Vansevenant'. Adres Oostende: voor 1927 > Brusselstraat 7; vanaf 1927 > Koningstraat 64. In: Norbert HOSTYN. Architectuur en urbanisatie in Oostende tijdens het interbellum. Oostende (onuitgegeven manuscript), 2006. (<https://archieff.oostende.be/product.asp?id=5798>)

Huidige Kapellestraat 51—55 = C&A

MISERIE IN ZANDVOORDE-BIJ-OOSTENDE 2

FRÉ VANHOOREN

De Volksstem, 10 juni 1926, een soldaat door een hoefslag gedood

Zondagmorgen was Georges Sanders, soldaat bij het Vervoerkorps te Bergen, en afkomstig van Zandvoorde bij Oostende, een paard aan het roskammen, toen het dier hem eensklaps een geweldigen hoefslag toebracht in volle borst. Sanders werd aanstonds naar het ziekenhuis gebracht, maar hij gaf er reeds bij zijne aankomst den geest. Hij was letterlijk het hart verpletterd door den hoefslag.

Het Nieuws van den Dag, 30 maart 1937, pag.3 Rechtbank Brugge: klucht- en treurspel

Eene niet gewone zaak werd voor de boetstraffelijke rechtbank van Brugge opgeroepen. De genaamde August Breemeersch, landbouwer (nvdr hoeve zie ill.) en schepen te Zandvoorde-bij-Oostende, had besloten zijne vrouw Augusta Duysburgh uit den weg te ruimen: hij had zich een revolver aangeschaft en herhaalde keeren stond hij op het punt zijn voornemen ten uitvoer te brengen, doch telkenmale was hij achteruit gedeinsd.

Hij wendde zich alsdan – dat was in de maand augustus 1925 – tot eenen werkman van Steene, genaamd Pieter Serpieters, wien hij eene groote geldsom beloofde om de misdaad te plegen. Serpieters aanvaardde, doch op den uitersten oogenblik stak hij zijn wapen in den zak. Nochtans, aangelokt door de premie, bood hij aan eenen gezel, Pieter Declerck, aardewerker te Oostende, zich met de vuile kommissie te gelasten, met belofte dat hij hem eene rijke belooning zou geven.

Declerck oordeelde dat hij niet opgewassen was voor dergelijke euveldaad en weigerde. Dit treur- en kluchtspel duurde nu alreeds een 15-tal maanden. Breemeersch, wanhopig, wilde er mede gedaan maken en in oktober 1926 stopte hij eene som van 5000 frank in de hand van den genaamde Emiel Vandaele, landbouwwerkman te Zandvoorde. Doch evenmin als de anderen, kon deze laatste een besluit tot handelen nemen. Langzamerhand werd in het openbaar van de zonderlinge geschiedenis gefluisterd en Vandaele zijn gevaartenis bekend gemaakt hebbende aan het gerecht, deed dit laatste een onderzoek, hetwelk met vervolgingen sloot ten laste van Breemeersch en Serpieters.

De debatten over deze zaak, waarin een 50-tal getuigen gehoord werden, hebben aanleiding gegeven tot lustige voorvallen en men kan gissen dat de dorpelingen van Zandvoorde, welke in groot getal de zitting bijwoonden, hun hartje opgehaald hebben. Breemeersch was verdedigd door Meesters Vanhoostenberghe en Verougstraete; Serpieters door Mr. Deschepper. Den eerste werd veroordeeld tot 4 jaar en 15 dagen gevang en 1800 frank boete; de tweede tot 1 jaar en 300 fr. boete. Hunne aanhouding werd bekrachtigd.

Nvdr Hoeve 't Klokhof ofte Welgelegen

Vooruit, 2 maart 1928, pag.4, in de cokesfabriek van Zandvoorde

Nogmaals is daar een beweging aan de gang om het loon aan te passen aan de levensduurte. Het tekort van de bestaande loonen is minstens 0.75 fr. per uur. Deze eisch is dan ook gesteld, maar om geen schok in het financieel beheer der maatschappij te verwekken, hebben de werklieden aangenomen deze verhooging te vragen in drie etappen van 0.25 fr. per uur, dat maakt dat 0.75 fr. einde mei 1928 zou moeten ingewilligd zijn. Op onze vraag, kregen wij tot nu geen antwoord. Wij hopen dat de directie het rechtmatige en billijke van deze vraag zal inzien. Aan de mannen zeggen wij voet bij stek te houden.

De Volksstem, 31 juli 1928, dodelijke val te Zandvoorde

De monteerder August Lanckriet, uit Brugge, Bollaartstraat, vader van drie kinderen, is in de Cokesfabriek van Zandvoorde van een hoogte van 7 meter gevallen. Hij werd in stervensnood naar het gasthuis van Oostende overgebracht waar hij denzelfden dag nog in de ijselijkste pijnen bezweken is. Het onderzoek heeft uitgewezen dat de man bedwelmd werd door gasontsnapping en zoo het evenwicht verloor. Zijn lijk werd naar Brugge overgebracht, waar de teraardbesteding plaats had.

De Volksstem, 20 oktober 1928, erg ongeluk te Oostende

Voor de tweede maal sinds korten tijd heeft zich in de ammoniakfabriek te Zandvoorde, bij Oostende, een schrikkelijk ongeluk voorgedaan. De werkman G. Ed. gehuwd en vader van twee minderjarige kinderen, raakte den elektrischen kabel aan en werd een heel eind verder geslingerd. Zijn ter hulp snellende werkgezellen konden slechts de dood vaststellen.

Vooruit, 1 november 1929, pag.3, staking bij NM Union Chimique Belge Zandvoorde

De blijken van solidariteit tegenover de stakers zijn hartversterkend, en geven de grootste hoop voor het wellukken dezer beweging. Dinsdag voormiddag werden enkele werklieden, die in de fabriek voor een anderen aannemer werken, verplicht werk te doen van de stakers. Dit hebben ze categorisch geweigerd en hebben de stakers vervoegd, niettegenstaande zij aan het loon van den dag betaald worden. De arbeiders der Cie Belliard en Crighton, die werken in de fabriek uitvoeren, beslisten in algemene vergadering, die op het onverwachte was bijeengeroepen, het werk niet langer meer voort te zetten, en hadden de eer den eersten steun in te zamelen die 64 fr. bedraagt. De mannen van de cokesfabriek beginnen ook te roeren en wachten het oogenblik af om hunne kameraden bij te springen. Allen zijn om het meest met deze beweging bekommerd, die tegen de alleenheerschappij van dezer maatschappij gaat, daar ze aan hare arbeiders recht op leven wil ontzeggen, bij zooverre dat de federatie van Vakbonden en propagandaclubs in buitengewone vergadering is bijeengekomen, om den toestand te onderzoeken en de maatregelen te treffen, die de toestand vergt, en de solidariteitssteun te organiseeren. Aan de stakers roepen wij toe: vertrouwen en tucht en de zege moet en zal aan ons wezen.

De Standaard, 13 augustus 1930, pag.2, auto in kanaal te Zandvoorde, voerder gered

De genaamde Degreeve, wonende te Bekegem, reed maandag met zijn auto langs het kanaal Oostende-Brugge. Op het grondgebied der gemeente Zandvoorde, ter hoogte van de cokesfabriek, moest de voerder plots een geweldigen ruk aan het stuur geven om een wielrijder te vermijden. Daardoor kwam de auto in het kanaal terecht, met zijn inzittende die in het gesloten voertuig zat. Degreeve evenwel verloor zijn koelbloedigheid niet en gelukte erin een ruit aan stukken te slaan en aldus uit den auto te geraken. Ten einde krachten klauterde hij op de kap van den auto die nauwelijks uit het water rees. Een veldwachter hoorde het hulpgeroep van het slachtoffer en gelukte erin den ongelukkige uit zijn benarden toestand te redden. Hij leidde den autovoerder daarop naar de lokalen eener nabijgelegen fabriek waar hem de beste zorgen werden toegediend. 's Namiddags werd de auto uit het water gehaald.

Toope

Toope

Groentenmarkt 11, 8400 Oostende

T 059 40 31 06 · M **0468 48 56 70** · toope1@telenet.be

Di & Woe gesloten · · www.bistro-toope.be

BTW BE0715.482.985

Ontbijt · Lunch · Tea-Room · Feest- en vergaderzaal

DE WONDERLIJKE VOYAGE 1721-1722 NAAR HET DAGBOEK VAN MICHAEL DE FEBURE

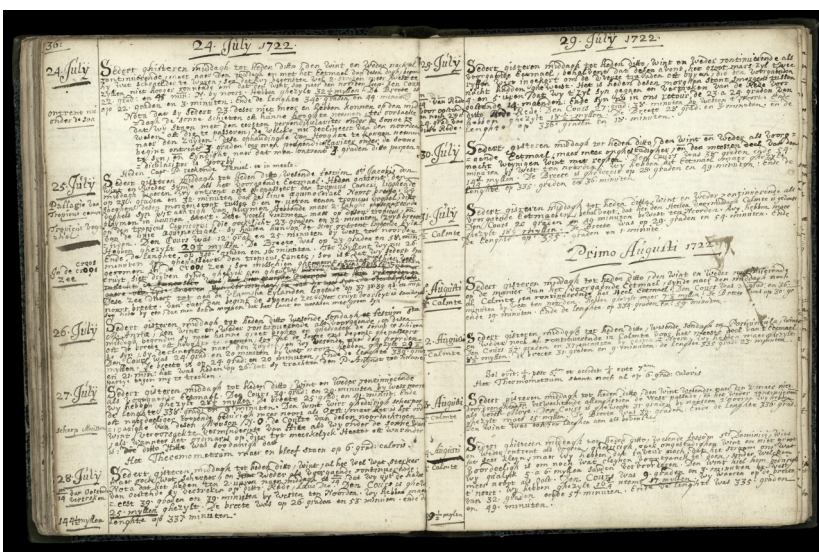
DIRK BEIRENS

Getriggerd door de bijdrage in gidsenblad 2021-4 😊 bezochten Els en ik de tentoonstelling **'Wonderlijke Voyage' (22.10.21-06.03.22)** in de **Gentse Sint-Pietersabdij**. Onachtzaam waren we bijna het STAM op de Bijlokesite binnengelopen. Er was op 28 december weinig volk zodat we zonder reservering onmiddellijk (gratis > museumpas) aan ons bezoek konden beginnen. De baliebediende in de Sint-Pietersabdij zei ons dat we ofwel van onze smartphone ofwel van de audiofoon en koptelefoon van het museum gebruik konden maken om verhalen te beluisteren. Nu, ik sta altijd in twijfel om constant met zo'n audiofoon op tocht te gaan. Soms kun je naast het essentiële ook naar vele uitweidingen luisteren en dan moet je wel kiezen om vooruit te gaan; bovendien is communiceren met je medebezoekers daardoor ook beperkt. We kozen voor het museale luistermiddel en waren direct tevreden over de gebruiksvriendelijkheid: eerst je taal instellen door het toestel naar de gewenste taal op een bord te richten en direct werden we zonder toetsengepruts welkom geheten. Na 50 meter blauwe pijlen volgen en een sanitaire pauze geraakten we op de eerste verdieping. De inhoud van wat we zagen wordt weergegeven in het verhaal hieronder (gebaseerd op de perstekst). Echt spijtig dat hier geen catalogus van bestaat.

Sporadisch doe ik het, felicitaties overbrengen na een geslaagde onderneming. En nagenoeg onmiddellijk antwoordde mevrouw Patty Delanghe van de dienst Pers & Communicatie – Historische Huizen Gent. Ze gaf me ook de coördinaten door van haar collega en medecurator van de

tentoonstelling, mevrouw Kristin Van Damme. Die beantwoordde mijn vragen heel uitgebreid. De gastcurator is de ons bekende professor Dr. Jan Parmentier, gespecialiseerd in buiten-Europese en maritieme geschiedenis. Hij was de curator en catalogusauteur van de tentoonstelling **'Oostende & Co'** in de Venetiaanse Gaanderijen van 24.05 tot 29.09 in 2002. Daarin kwam het **'Gentse'** reisverhaal ook al aan bod. **Volgende tekst is volledig overgenomen met toestemming.**

Het dagboek van de Gentse priester Michael de Febure (°3/01/1663 - 12/11/1755) bevindt zich in de handschriftencollectie van de Universiteit Gent. Tijdens de tentoonstelling krijgt het een plek in de Sint-Pietersabdij. Je kan het ook online inkijken op: <https://lib.ugent.be/nl/catalog/rug01:000757841>

EEN ONBEKEND REISDAGBOEK

De aanleiding voor deze tentoonstelling is de ontdekking van een persoonlijk scheepsjournaal van een Gentenaar, **Michael de Febure**, die in 1721 inscheept voor het avontuur van zijn leven. Het dagboek wordt al heel lang als een kostbare schat bewaard in de handschriftencollecties van de Gentse Universiteitsbibliotheek en bleef tot nog toe zo goed als onbekend. Jaren geleden werd het ontdekt door **Dr. Jan Parmentier**, voormalig conservator van de maritieme collecties van het Museum aan de Stroom (MAS) in Antwerpen en gastcurator van deze tentoonstelling. Het werd de basis en de rode draad voor deze tentoonstelling.

Zestien maanden lang houdt de Febure een reisverslag bij. Dag na dag beschrijft hij het verloop van de expeditie. Zijn persoonlijke aantekeningen geven een bijzondere kijk op het dagelijkse leven aan boord maar ook de zee fauna, navigatie en zelfs weerkunde, interesseren de priester mateloos. Zijn beschrijvingen van andere volkeren en culturen in Kaapverdië, India en de Azoren getuigen van zijn westerse blik. Uit het dagboek van de Febure spreekt bovenal verwondering. Hij ontdekt een wereld die hij daarvoor enkel kent uit oude boeken en reisverhalen.

WIE IS MICHAEL DE FEBURE?

De auteur van het reisdagboek is Michael de Febure (1663-1755). Hij behoort tot de orde van de Oratorianen, een religieuze gemeenschap die zich inzet voor het volksonderwijs. Michael werkt een aantal jaren als onderpastoor in Sint-Niklaas en daarna in Gent. Als aalmoezenier treedt hij begin 1721 in dienst van de gebroeders Jacomo en Carlos Maelcamp, Gentse pioniers in de Oost-Indiëhandel. De Febure staat niet te springen om op 58-jarige leeftijd nog zo een verre avontuurlijke reis te ondernemen. Hij is eerder een 'huismus',... maar is er weinig wat hem nog in Gent houdt. Zijn 'maitresse' is net gestorven en hij krijgt de vraag om chaperon te spelen voor zijn onbezonnen neef die zijn geluk wil beproeven in het verre Oost-Indië. Bovendien is er het aantrekkelijke vooruitzicht van een beurs vol geld. **Op 19 mei 1721 vertrekt de Febure dus met de Gentse barge naar Oostende.** Hij heeft nog nooit de zee gezien, laat staan dat hij al ooit een stap over de grens heeft gezet. Maar hij is intelligent, uitermate nieuwsgierig, en zelfs wetenschappelijk onderlegd. Na zijn bewogen reis, die meer dan anderhalf jaar zal duren, vestigt hij zich opnieuw in Gent. Met zijn reisvergoeding koopt hij een aantal huizen en leeft gezapig verder tot hij de gezegende leeftijd van 92 jaar heeft bereikt.

ONTDEKKINGSTOCHTEN EN HANDELSREIZEN

Vanaf de vijftiende eeuw gaan Europese machthebbers en handelaars in andere werelddelen op zoek naar rijkdom en handelswaar. Ze schrijven een geschiedenis van nieuwe zeeroutes, verre handelsposten en toenemende kennis, maar jammer genoeg ook een van kolonisatie en slavernij. De Zuidelijke Nederlanden spelen pas vanaf de achttiende eeuw een noemenswaardige rol in deze wereldhandel. De Oostendse Compagnie ziet in 1722, dus kort na de reis van de Sint-Pieter, het levenslicht als rechtstreekse concurrent van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) uit de Noordelijke Nederlanden die al in 1602 werd opgericht. Langer dan negen jaar houdt de Oostendse Compagnie het niet vol.

De originele stukken versterken de authenticiteit van het verhaal en komen nog beter tot hun recht in de tot de verbeelding sprekende decors. De bezoeker wandelt als het ware de verschillende scènes van het reisdagboek binnen: **het chique kantoor van de Maelcamps**, de aanlegkade in Oostende, het schip de Sint-Pieter (zie foto's volgende blz.) en de kleurrijke handelsmarkt in Surat.

(Foto's organisatie tentoonstelling)

GENTSE ONDERNEMERS OP ZOEK NAAR NIEUWE HORIZONTEN

De familie Maelcamp is een oude Gentse ondernemersfamilie die fortuin heeft gemaakt door de handel met Spanje en Spaans-Amerika. In 1713 nemen de Oostenrijkers in de Zuidelijke Nederlanden het roer over van de Spanjaarden. De toekomst van de handel met Spanje wordt onzeker. Giacomo en Carlos Maelcamp richten voortaan hun blik op Arabië, India en China, dan bekend als Oost-Indië. Deze verandering van koers legt hen geen windeieren. Ze worden een van de belangrijkste kooplieden in de Oostenrijkse Nederlanden. Begin 1721 plannen de Maelcamps een handelsreis naar de westkust van India. In Amsterdam kopen ze het fregat Marseillaensche Galleye, dat ze herdopen tot Sint-Pieter. Op hun aandringen gaat de 58-jarige Gentse priester Michael de Febure aan boord als aalmoezenier. Hij treedt op als getuige van een leven dat hem totaal onbekend is, dat hem weet te boeien, soms beangstigt en bij momenten ook ontroert. Bovendien heeft hij een 'nobele' taak aan boord van het schip. Als aalmoezenier moet hij zijn schapen op het juiste pad houden en ook een biechtvader voor hen zijn. Hij hoort en weet wat veel anderen niet weten.

AAN BOORD

Michael reist samen met een 68-koppige bemanning (23 Oostendenaars) die niet alleen uit een kapitein en matrozen bestaat, maar ook uit scheepsjongens, soldaten, trompettiers, een kok en een heuse 'doctor herbarius'. Hij leeft in angst voor kapers en piraten, meert aan op onbekende eilanden, trotseert zware stormen en maakt kennis met vreemde volkeren en culturen. Het schip is volgeladen met koeien, geiten, kippen, tonnen brandewijn, wapens en de Spaans-Amerikaanse zilverstukken (reales de ocho) die zullen worden verruild voor een retourlading kaurischelpen, peper en Indisch textiel. In dit drijvende dorp op zee wisselen momenten van vreugde, verwondering en euforie af met spanningen, dronkenschap, ziektes, uitputting en dood.... Na meer dan zeven maanden bereikt de **Sint-Pieter** de Indische havenstad Surat, een smeltkroes van culturen, geuren, kruiden en exotische producten. In totaal, heen en terug, duurt de reis 16 maanden en 5 dagen.

Uit het dagboek: “Ick hebbe van myn huys absent gheweest sedert 19 Meij 1721 tot 24 september 1722 synde 16 maenden en 5 daeghen.”

FAUNA, FLORA EN WETENSCHAP

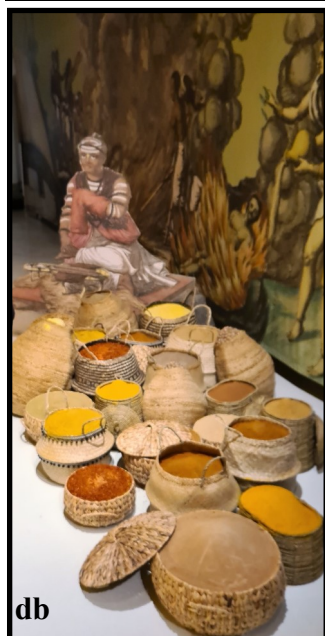
En cours de route maakt de Gentse priester kennis met het wonderlijke zeeleven en ziet hij voor de eerste keer in zijn leven walvissen, vliegende vissen, zeeschildpadden, albatrossen... Zijn gedetailleerde beschrijvingen van zeezoogdieren, vogels, vissen en wieren getuigen van zijn kennis van beschrijvingen van dieren en planten uit laat zeventiende-eeuwse publicaties. Toch kan de Febure zijn ogen niet geloven wanneer hij voor het eerst een vliegende vis en walvis ziet: “heden saghen wij eenen noort caper seer groot, het hoofd was ia dicker als een biertonne, de lenghte wel 80 a 90 voeten, hij was geen 8 voeten van het bakboort...”

De Febure is duidelijk wetenschappelijk onderlegd en kent de navigatie-instrumenten. Bovendien is hij een tijdgenoot van Isaac Newton. In een periode waarin ook Fahrenheit empirisch onderzoek doet in de meteorologie, experimenteert de Febure aan boord met temperatuurwaarnemingen. Voor zover bekend zijn de waarnemingen van de Febure de oudst gekende temperatuurmetingen op zee.

De ré van Oostende

2

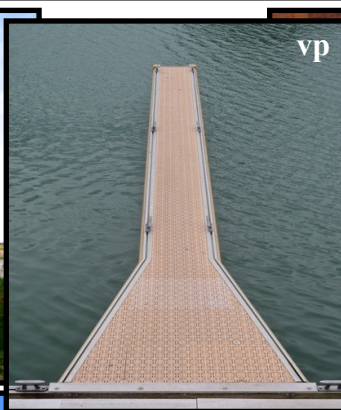
In de achttiende eeuw is Oostende de thuishaven voor elke Oost-Indië vaarder die onder Oostenrijkse vlag zeilt. Vergeleken met bijvoorbeeld Amsterdam heeft de stad niet echt een grote haven. De verzanding van de vaargeul en een zandbank voor de kust maken dat de meeste koopvaardijsschepen de haven niet kunnen binnenvaren en net buiten de haven voor anker gaan op de 'rede'.

EEN WESTERSE KIJK OP DE WERELD

Bijzonder zijn de Febure's observaties van de lokale bevolking in Kaapverdië, India en de Azoren. Als getuige van zijn tijd, schrijft de Gentse aalmoezenier vol verwondering, onbegrip en emotie over voor hem onbekende en vreemde culturen, zeden en gewoonten. Dit blijkt onder meer uit zijn beschrijvingen van de lokale bevolking van Kaapverdië. De Febure verwondert zich over de armoede van de bevolking en van de vele zwarte tot slaaf gemaakte mensen die er leven: vrouwen en mannen van West-Afrikaanse origine die daar door de trans-Atlantische slavenhandel terecht zijn gekomen. Hij beschrijft hun schaarse kleding die hij onchristelijk noemt. Zijn verontwaardiging is typerend voor de Europese kijk op andere culturen in deze periode. "Het syn hier al swerte die zich duidelijk niet veel aantrekken van de het '6de gebod' en weinig kleren aan hebben. 't Is droef om hoore en noch droevigher sien". Hij laat ook niet na om kritiek te uiten op tal van lokale christelijke orden en toont geen tolerantie voor de gereformeerden onder zijn medereizigers.

vp

db

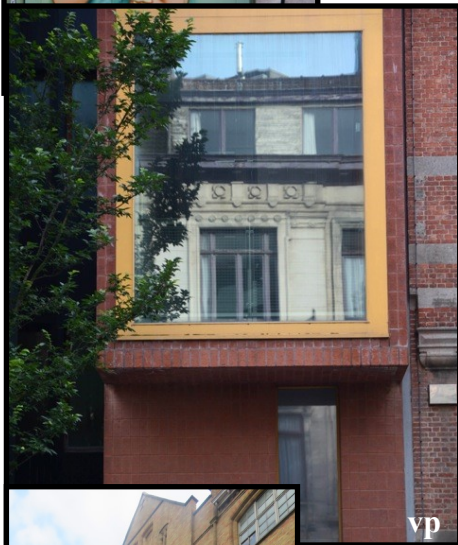
vp

db

vp

vp

db

db

vp

vp